

Verksamhetsberättelse och Årsredovisning 2024

Därför finns Riksförbundet HjärtLung

Cirka två miljoner människor i Sverige lever med hjärt-kärlsjukdom, och trots en positiv utveckling är det fortfarande den vanligaste dödsorsaken. Mellan 400 och 700 tusen personer har lungsjukdomen KOL. Det betyder att långt över var femte svensk är drabbad av de diagnoser som Riksförbundet HjärtLung företräder.

Inom sjukvården saknas många gånger en sammanhållen vård för den enskilde, vilket försämrar sjukdomsförloppet och förutsättningar för ett bra liv. Många gånger känner den drabbade sig också ensam i sin diagnos utan att ha någon som stöttar.

Kunskap, kraft och engagemang

Med samlad kunskap och gemensamma erfarenheter arbetar Riksförbundet HjärtLung aktivt för att erbjuda information och stöd, påverka och förändra till förmån för våra medlemmar.

- Vi är en viktig röst i samhället för personer med hjärt-, kärl och lungsjukdom.
- Vi arbetar för bästa möjliga vård.
- Vi stödjer patientvald forskning.
- Våra medlemmar får kunskap om sin diagnos och kan ta del av andras erfarenheter.
- Våra medlemmar får inspiration och motivation till en mer hälsosam livsstil, de får råd och stöd i sina kontakter med vården.

Våra föreningar

I lokalföreningarna över hela landet ger vi varandra viktig kunskap och stöttning under trevliga former.

Riksförbundet HjärtLung utvecklar aktiviteter för gemenskap, god egenvård och för att öka kunskapen om våra diagnoser. Vi satsar på att ge anpassade hälsofrämjande aktiviteter för vår målgrupp, både fysiskt och digitalt. Samhällseffekter vi kan se av vårt arbete är en för många personer förbättrad livskvalitet genom både bättre psykisk och fysisk hälsa, samt en större förståelse för sin egen eller sin anhöriges sjukdom.

Opinions- och påverkansarbete

Genom vårt opinions- och påverkansarbete verkar vi för förändringar i samhället på en strukturell nivå för en sammanhållen och mer förebyggande vård för den enskilde, för god eftervård samt stöd och kunskap om egenvård för personer med hjärt-, kärl- och lungsjukdom. Ett kvitto på effekten av vårt påverkansarbete är att förbundsordförande Anders Åkesson rankas som en av Sveriges 100 mest inflytelserika personer i svensk sjukvård på Dagens Medicins maktlista.

Med ett långsiktigt påverkansarbete riktat mot flera regioners organisationer har vi fått en positiv respons och vi förväntar oss en stor samhällsnytta längre fram när det gäller personcentrerad vård i sjukvården. Vi har utvecklat en modell för personcentrerad hjärtvård i samarbete med vården. Effekten är att patienter upplever fördelar som ökad trygghet och kontinuitet, vilket ger dem bättre möjligheter att uppnå varaktiga förbättringar av sin livsstil och motverka återfall i sjukdomen.

Hjärt-lungräddning HLR

Varje år rapporteras ca 6 000 hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Av de som drabbas överlever närmare 12 procent*. Forskning visar att upp till 70 procent fler liv skulle kunna räddas om hjärt-lungräddning startas direkt och en hjärtstartare används inom tre minuter.

Hjärt-lungräddning är en viktig del av riksförbundets verksamhet och varje år utbildar vi genom våra föreningar cirka 2 500 personer i HLR. Samhällseffekten av riksförbundets arbete med hjärt-lungräddning är att fler människors liv räddas vid hjärtstopp utanför sjukhus.

Stöd till forskning

Riksförbundet HjärtLung stödjer forskning som utgår från patientens perspektiv. Vi vill bidra till att utveckla vården samt göra vardagen lättare för individen efter diagnos, mildra effekterna av sjukdom och förlänga livet för personer med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom.

Samhällseffekterna av forskning inom vården bidrar till en mer personcentrerad vård samt nya och bättre behandlings- och rehabiliteringsmetoder och därigenom ett friskare och aktivare liv för personer med kroniska sjukdomar.

* Källa Svenska Hjärt-Lungräddningsregistrets årsrapport 2023.

NYHETER I KORTHET FRÅN 2024

1 februari 2024

Årets Hjärtmånad inledd

Särskilt fokus låg på sekundärprevention efter en hjärthändelse eller hjärtinfarkt.

23 juli 2024

Riksförbundet fyller 85 år

Runt om i landet firade föreningarna jubileet.

30 september 2024

Årets hjärt-lungräddare utsedd

Priset delades ut för fjortonde året i rad för att öka kunskapen om hjärt-lungräddning i Sverige.

1 november 2024

Årets Lungmånad inledd

KOL-vården ägnades särskild uppmärksamhet.

2 december 2024

Ulrica Sundholm ny generalsekreterare för Riksförbundet HjärtLung

”Jag känner stor ödmjukhet och stolthet över att få bli en del av Riksförbundet HjärtLung”.

Riksförbundet HjärtLung
Verksamhetsberättelse och Årsredovisning 2024
Foto, på omslag och denna sida: iStock
April 2025

Innehåll

Förbundsordföranden har ordet 4

Våra föreningar 5

Tillsammans har vi kraft att förändra	6
Välkommen som medlem	7
Stöd till våra föreningar	8
Medlemsundersökning, medlemsadministration och statistik	10
Digitala utbildningar för EVO och SO	12
Kultur som läkande kraft	13

Riksförbundets nya generalsekreterare har ordet 14

Vad vi erbjuder 15

Vår digitala tränings- och livsstilsportal	16
Hälsans stig	17
Årets hjärt-lungräddare	18
Hjärt-lungräddning och HLR-veckan	19
Hjärtmånaden och Lungmånaden	20
Diagnosstödarna vill var ett stöd för andra	21
Fyra patientutbildningar med fokus på bra livskvalitet	22
Medlemstidningen Status och webbutiken	23

Riksförbundet HjärtLung och FN:s globala mål 24

Opinion 25

Opinionsarbete som leder till förändring	26
Debattartiklar under året	30
Riksförbundet HjärtLung i media och på digitala plattformar	31
Pressmeddelanden	32
Anders möter – en serie webinarier	33
Hjärtsviktsrapporten 2024	34

Kanaler mot omvärlden 35

Vår hemsida: hjart-lung.se	36
Kommunikation via sociala medier och nyhetsbrev	37
Värvning, insamling och enhetlig marknadsföring	38

Samarbeten och nätverk 41

Samarbeten och nätverk som vi ingår i	42
---------------------------------------	----

Forskningsstöd 43

Ekonomisk översikt 2024 44

Årsredovisning 2024 45

”Vi har en viktig roll att fylla i samhällets utveckling för att stärka den jämlika hälsan”

Foto: Anders Nordeman

Riksförbundet HjärtLung är inte ett noterat aktiebolag vars framtid avgörs av finansanalytiker. Vår uppgift är inte heller att, som en kommun eller region, tillhandahålla offentliga tjänster finansierat via skatter. Vi inom Riksförbundet HjärtLung är en del av något mycket större, vi är en del av civilsamhället. Som en del av civilsamhället har vi en viktig roll att fylla i samhällets utveckling och i vårt fall för att stärka den jämlika hälsan. Vi bidrar varje dag till att stärka demokratin, öka respekten för människors rättigheter och finna gemenskap i samhället. Tillsammans är vi murbruket mellan tegelstenarna som håller ihop vårt samhälle. Tillsammans gör vi civilsamhället starka och vi inom Riksförbundet HjärtLung är starka tillsammans. Allt arbete som görs inom medlemsföreningar på lokal- och länsnivå samt på nationell nivå blir tillsammans Riksförbundet HjärtLung. Detta är en verksamhetsberättelse för Riksförbundet HjärtLung på nationell nivå, men den hade aldrig varit aktuell utan det VI är

tillsammans. Ett stort tack till er alla i Riksförbundet HjärtLung för ert engagemang och medlemskap i organisationen. Utan er hade vi inte varit något.

2024 var ett år då Riksförbundet HjärtLung fortsatte arbetet framåt med målet att vara den största patientorganisationen med den tydligaste opinionsbildade rösten. Vi har synts i flera sammanhang under 2024. Till exempel har vi tagit fram diagnosrapporter, skrivit debattartiklar inom flera områden i enlighet med kongressen 2022, genomfört riksdagsseminarium om KOL samt att vi utifrån ett mångfaldsperspektiv medverkade på Järvaveckan. Vi har också agerat tillsammans med andra patientorganisationer på exempelvis Almedalsveckan. Under 2024 har vi fortsatt samverka med Hjärt-Lungfonden med fokus på en nationell hjärtstrategi och genomförandet av European Heart Network's årsmöte i Stockholm 2025.

Efter att Riksförbundet HjärtLung i början av 2023 behövde minska sina kostnader, genomfördes under 2023 och 2024 ett antal insatser med detta syfte. Jag ser nu att vi står på en stadigare ekonomisk grund. Att ha uppsikt på ekonomin har varit centralt för förbundsstyrelsen under 2024. Detta arbete kommer att fortsätta då en solid ekonomi är grundplattan till det hus vi kallar Riksförbundet HjärtLung.

Under 2024 lämnade Christine Cars-Ingels efter 10 år sin tjänst som generalsekreterare inom Riksförbundet HjärtLung. Vi vill passa på att tacka för Christines goda arbete under alla dessa år. Under hösten 2024 var Anders Holgersson tillförordnad generalsekreterare och skötte

det uppdraget på ett mycket bra sätt. I början av december tillträdde Ulrica Sundholm som ny generalsekreterare efter en gedigen rekryteringsprocess. Vi hälsar Ulrica varmt välkommen!

Under 2024 har jag som förbundsordförande haft ett stort antal möten och kontakter med läns- och lokalföreningar. Dessa möten ger mig alltid kraft och energi att jobba på. De samtal som jag haft förmånen att få ha med er återspeglas i det arbete som förbundsstyrelsen och anställda inom Riksförbundet HjärtLung utför. Under året har insatser gjorts för att stärka medlemsutvecklingen och valberedningsarbetet. Ett resultat av detta är att riksförbundet fick in drygt 1100 nya medlemmar under höstens sista månader. Vid årets sista möte beslutade förbundsstyrelsen om ytterligare aktiviteter med syfte att utveckla lokalföreningarna.

2025 är ett år då vi åter samlas för kongress. Det är svårt att tro att det gått nästan 3 år sedan senaste kongressen när vi läser denna verksamhetsberättelse. Framtiden formar vi gemensamt och vi kommer att fortsätta vara en organisation som är med och bidrar till ett samhälle som har hjärtat med sig.

Det är svårt att kort summera ett verksamhetsår, men när jag läser allt vi gjort tillsammans i denna verksamhetsberättelse blir jag glad och stolt. Avslutningsvis vill jag rikta ett tack till alla anställda på kansliet. Nu kör vi ett år till!

ANDERS ÅKESSON,
FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Våra föreningar är hjärtat i verksamheten

Det är i läns- och lokalföreningarna samt i medlemsorganisationerna som våra medlemmar i huvudsak engagerar sig och möts. Verksamhetens fokus ligger på hälsa och livsstil, kunskapsutbyte, påverkansarbete, hjärt-lungräddning och motionsverksamhet.

- > Tillsammans har vi kraft att förändra
- > Välkommen som medlem
- > Stöd till våra föreningar
- > Föreningsundersökning, medlemsadministration och statistik
- > Digitala utbildningar för EVO och SO
- > Kultur som läkande kraft

Tillsammans har vi kraft att förändra

Foto: Anders Nordman

Gruppbild från Riksförbundet HjärtLungs kongress 2022.

En stark patientorganisation

Riksförbundet HjärtLung är en av Sveriges största patientorganisationer med närmare 35 000 medlemmar och 160 föreningar över hela landet. Det är i läns- och lokalföreningarna samt i våra 6 medlemsorganisationer som våra medlemmar i huvudsak engagerar sig och arbetar med frågor som är viktiga för personer med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom.

Riksförbundet HjärtLungs mål är att ha fungerande föreningar i hela landet. Föreningarna kan få centralt stöd exempelvis kring föreningsutveckling, påverkansarbete, centralt medlemsregister och olika verksamhetsstöd. På hemsidan finns lokala föreningssidor och en särskild sida

”För föreningar” med stöd och verktyg för arbetet med bland annat årsmöten. Riksförbundet driver opinion på både nationellt och regionalt plan och vi arbetar med värkning, insamling, synlighet samt utbildning.

Inför kongressen 2025

Vart tredje år samlas riksförbundet till en kongress och nästa ordinarie kongress hålls den 2–4 juni 2025.

Till kongressen föreslås verksamhetsinriktning för den kommande kongressperioden liksom en rambudget. Utifrån den leder vår generalsekreterare förbundskansliet.

En digital Demokrativecka hölls i september 2024 som en uppstart inför kongressen 2025. Vår förbundsordförande och tillförordnad

generalsekreterare medverkade och Studieförbundet ABF höll föredrag om föreningsdemokrati.

Den 15 november hade 28 motioner samt ett 20-tal nomineringar till olika förtroendeuppdrag i riksförbundet lämnats in. Valberedningen har arbetat fram sitt förslag som kommer att presenteras under våren 2025.

En arbetsgrupp på tre personer bildades för att inför kongressen hitta goda kandidater till en kommande valberedning för förbundet. Valberedningen har ett viktigt uppdrag att hitta en bredd i bland annat kunskap, mångfald och erfarenhet hos den kommande förbundsstyrelsen som ska leda riksförbundet framåt i arbetet som en av Sveriges största patientorganisationer.

Välkommen som medlem!

Nya medlemmar är viktiga för våra föreningar och för oss som riksförbund. Ju fler vi är, desto mer kan vi göra tillsammans för alla med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom.

Det är främst i de lokala föreningarna som medlemmarna träffas, utbyter erfarenheter och engagerar sig. Här kan man delta i fysiska aktiviteter och kurser och här finns gemenskap med andra i liknande situation.

För många medlemmar är det viktigt att få mer information om forskningsrön, kunskap om sin diagnos, motivation till en hälsosammare livsstil och digitala aktiviteter.

Som medlem i Riksförbundet HjärtLung kan man vara aktiv i en lokalförening, i riksförbundet eller i en av våra ansluta medlemsorganisationer.

Foto: Måna Roos/Riksförbundet HjärtLung

Medlemskapet kostar 200 kr/år för vuxen och 100 kr/år upp till 18 år och gäller per kalenderår.

Man kan välja att betala sin medlemsavgift genom Kivra, mobilfaktura, kortbetalning, swish eller pappersavi (faktura). Det går även bra att betala via autogiro på årsbasis.

På hjart-lung.se finns Bli medlem-sidan som har fått ett nytt format med tydlig information om vad som ingår i medlemskapet. Här kan man läsa mer om:

- Våra medlemskategorier. Välj mellan lokalförening, riksförbundet eller ansluten medlemsorganisation.
- Hur man hittar sin lokalförening.
- Hur man får samtalsstöd genom en diagnosstödjare.
- Vilka digitala kurser, aktiviteter och träningsprogram man kan delta i.
- Vilka medlemsförmåner vi erbjuder.

Som medlem har man tillgång till följande:

• Välkomsttidning

Alla nya medlemmar får tidningen "Välkommen till oss" med information om riksförbundets uppbyggnad, verksamhet och vad som ingår i medlemskapet. Tidningen distribueras centralt från förbundskansliet.

• Digitala nyhetsbrev

Nyhetsbrevet lyfter fram de förmåner man har som medlem. Vi ger kunskap och information som är kopplad till vår verksamhet som till exempel HLR, opinionsbildning, forskning och livsstil. Här kan man även anmäla sig till de digitala föreläsningar och aktiviteter som vi erbjuder.

Totalt har 6 förbundsinfo och 9 medlemsbrev publicerats under året.

• Digitala medlemsföreläsningar, kurser och träningsprogram

Vi erbjuder våra medlemmar ett flertal digitala föreläsningar med olika teman inom våra diagnoser med medverkande forskare och läkare. Även digitala kurser om egenvård och diagnoskunskap samt digital gympa och yoga erbjuds. Genom våra digitala aktiviteter vill vi nå fler personer i yrkesverksam ålder men också bryta ensamheten och skapa nya mötesplatser för våra medlemmar.

• Medlemstidningen Status

Tidningen som har funnits i över 87 år är en av de mest populära medlemsförmånerna. Här varvas fakta om de senaste forskningsrönen med reportage om människor som delar med sig av sina erfarenheter av olika diagnoser. Tidningen tillhandahåller viktig information och kunskap men ger också värdefull gemenskap och inspiration. Under 2024 har Status utkommit med fem nummer.

• Min sida

På vår webbplats finns en särskild sida där man som medlem kan uppdatera sina medlemsuppgifter, få tillgång till ett digitalt medlemskort och ta del av våra medlemsförmåner. Säker inloggning sker via BankID.

Stöd till våra föreningar

Vår organisation

Nuvarande förbundsstyrelsen (FS) leds av förbundsordförande Anders Åkesson. De har haft 10 styrelsemöten under 2024, varav 7 har varit digitala, ett per capsulam via mejl och två fysiska möten. Protokollen signerades digitalt och finns på vår hemsida.

Vårt mål är att ha ett levande föreningsliv runt om i landet och vi har många aktiva föreningar med ett rikt utbud av aktiviteter. Det finns dock föreningar som haft extra utmaningar och därför har flera länsföreningar haft ett viktigt uppdrag under året att stötta dem. De har även fått stöd från förbundskansliet. Stödmaterialet "Vägledning för föreningar" uppdaterades under året. Tre föreningar lades dock ner 2024 och en medlemsorganisation lämnade vid årsskiftet 2023.

Vår mångåriga generalsekreterare Christine Cars-Ingels valde efter 10 år att gå vidare till en annan organisation i juli 2024. Verksamhetsstrateg Anders Holgersson blev tillförordnad generalsekreterare under ett halvår. Ulrica Sundholm tillträdde som ny generalsekreterare i Riksförbundet HjärtLung den 2 december 2024.

Ekonomiska förutsättningar

Flera viktiga förändringar gjordes under året för att anpassa verksamheten efter omvärldens turbulens och kraftigt förändrade förutsättningar för ideella sektorn. Förbundsstyrelsen har haft ett starkt fokus på att hålla ekonomin i balans. På ett ansvarsfullt sätt användes mindre ekonomiska resurser för att bättre komma i balans 2024. Färre personella resurser fanns under tiden på förbundskansliet när vår verksamhetsstrateg var tillförordnad generalsekreterare.

Riksförbundet HjärtLung Lund deltog den 22 september på Klostergårdsdagen i Lund. Eric Andersson, Lennart Ekdahl och Björn Carlqvist berättade om föreningen och delade ut broschyrer. Besökarna visade stort intresse för HLR och hur man använder hjärtstartare.

För att fortsätta vara en stark patientföreträdare fokuserar vi på att:

- Stärka grunden genom att värva nya medlemmar.
- Stärka arbetet med att öka våra intäkter.
- Stärka vi-känslan i riksförbundet genom att berika och stödja varandra på lokal-, läns- och riksnivå.
- Stärka vårt förebyggande hälso- och livsstilsarbete.
- Stärka kännedomen om Riksförbundet HjärtLung genom enhetlig kommunikation och marknadsföring.
- Stärka och hålla fast vid det arbete vi gör.

Policyer och riktlinjer

Förbundsstyrelsen uppdaterar efter behov riksförbundets policyer och riktlinjer. Under 2024 har följande justerats:

- Policy för ekonomisk stöd för forskning.
- Arbetes- och delegationsordningen.
- Attest- och utanordningsinstruktionen.
- Riktlinjer för placering.
- Riktlinjer för arvode och ersättning.
- Nya riktlinjer om granskning av förtroendevaldas ekonomi.

Digitala träffar och fortsatt digitalisering

Digitaliseringen fortsätter att öka i organisationen även om det fysiska mötet är fortsatt viktigast för oss lokalt. Flera föreningar använde Teamsmöten regelbundet blandat med fysiska möten. Nationellt hölls många möten digitalt vilket ger oss stora möjligheter att träffas för kortare avstämningar istället för att ha möten som annars skulle ha krävt lång restid. Att ha digitala möten och utbildningar har blivit en positiv rutin för många, även om behovet av digital kunskap är fortsatt stort.

Vi har en äldre medlemsgrupp som inte alltid har digital vana sedan tidigare. Vi har inlett diskussion med bland annat ABF om möjlighet till mer utbildning via dem om exempelvis digitala möten, digitala handlingar, e-signering och GDPR.

Länsordförandeträffar samt ordförandeträffar för medlemsorganisationerna hölls löpande under 2024. Utbildning för nya ordföranden från föreningarna hölls i april och vår Demokrativecka i september.

Ett stort nationellt program med 13 digitala föreläsningar och workshops utifrån föreningsutveckling

genomfördes 2024. Även ett antal mindre digitala möten med praktisk basinformation utifrån olika teman har genomförts, detta med syfte att stärka våra medlemmar och styrelser. På flera håll har föreningarna samlats i grupp för att delta i nationella träffar, för att sedan ha möjlighet att diskutera frågor vidare på egen hand.

Medlemmar från länsföreningarna, medlemsorganisationerna, webbansvariga, registeransvariga, egenvårdsombud, HLR-instruktörer, studieorganisatörer, styrelser och nya ordföranden har deltagit. Detta har stärkt oss i vår roll som patientföreträdare och givit oss ett bredare kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan föreningarna. Digitaliseringen har underlättat för föreningarna att kunna ses och få en ökad kompetensutveckling i sitt föreningsarbete.

Vi har samarbetat med Studieförbundet ABF och Folkspel.

Utvecklingsbidrag och jubileumsgåva

Föreningar som vill samverka med andra aktörer eller nå nya målgrupper kan ansöka om ett mindre stimulansbidrag. Det kan till exempel vara aktuellt när man vill nå personer som fortfarande är yrkesaktiva eller precis har blivit pensionärer. Under 2024 sökte och beviljades två föreningar ett utvecklingsbidrag.

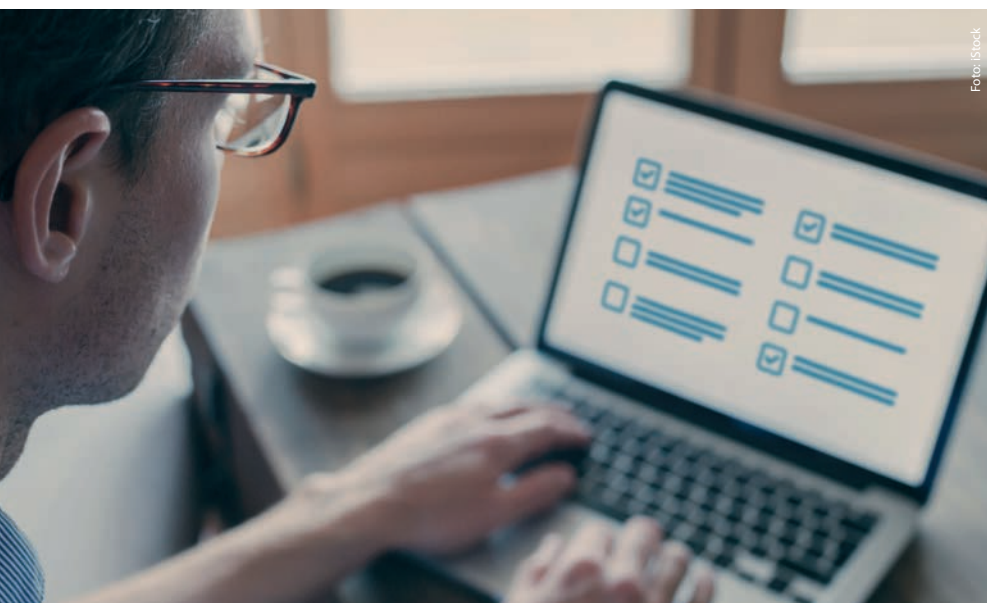
Föreningar och medlemsorganisationer kan ansöka om en jubileumsgåva vid högtidsjubileum. Föreningen behöver själv ansöka om bidraget. Vid ett beviljat beslut får man ett minnesdiplom alternativt ett högtidskort samt en pengagåva beroende på hur många år man firar som förening. Under 2024 delades det ut nio jubileumsgåvor.

Digitaliseringen underlättar kommunikationen för föreningarna och medlemmarna.

Föreningsundersökning 2024

Sedan 2014 genomför Riksförbundet HjärtLung regelbundet mätningar för att ta reda på hur nöjda föreningarna är. Kvalitetsmätningen NFI, Nöjd Förenings Index, görs vartannat år och ger en bild av hur de förtroendevalda uppfattar det stöd som Riksförbundet HjärtLung erbjuder.

Enkäten genomfördes digitalt i december 2024.

Ökad svarsfrekvens

Årets undersökning var den sjätte i ordningen. Den skickades ut till 1 571 personer som besvarade frågorna digitalt. Totalt svarade 587 förtroendevalda på enkäten vilket ger en effektiv svarsfrekvens på 37 procent.

Vi har fått återkoppling på att tidigare NFI-enkäter varit för omfattande, varför årets enkät innehöll färre frågor som ledde till en positiv ökning av svarsfrekvensen.

Områden som vi önskade få återkoppling på i enkäten var bland annat;

- Bemötande och kontakt.
- Nyttä och stöd.
- Vilka förväntningar man har på förbundskansliet som förtroendevald.

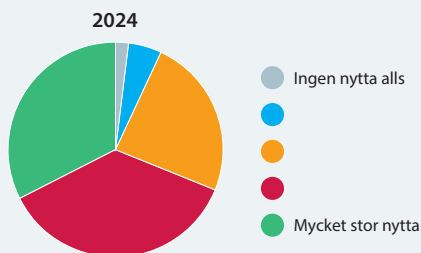
Slutsatser av enkäten

Två övergripande slutsatser kan dras av enkäten. Den ena är att stödet man får från förbundskansliet är till stor nytta för de förtroendevalda. Den andra är att trots ett högt betyg på nyttan så har förbundskansliet fått ett något lägre betyg för tillgängligheten.

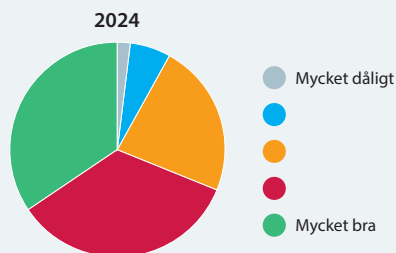
Förbundet har haft stora omställningar de senaste åren till följd flera förändringar gällande de ekonomiska ramar som förbundsstyrelsen genomförde samt en organisationsförändring av förbundskansliet med färre anställda. Detta har påverkat stödet och tillgängligheten för våra föreningar.

Vi är mycket glada att så många engagerade sig i att besvara enkäten. Svaren ger oss konkreta och handlingsbara insikter om vilka områden vi behöver fokusera på framåt.

Vilken nytta har du, i ditt ideella arbete, av det nuvarande stöd du får från förbundskansliet?

Om du tänker på stödet du har från förbundskansliet, vilket sammanfattande helhetsbetyg vill du då ge?

Enkäten skickades ut av oberoende undersökningsföretaget Mistat.

Medlemsadministration och statistik

Gemensamt medlemsregister

För att fortsätta vara ett starkt riksförbund behöver vi ha ett uppdaterat och korrekt medlemsregister. Vi arbetar kontinuerligt med att säkerställa säkerheten i systemet och att GDPRs föreskrifter följs. Vi ser även över funktionalitet och processer som ska göra det lättare att vara förtroendevald och medlem hos oss.

Medlemsregistret är gemensamt och används både centralt och av alla föreningar. Vi har en central avisering och inkassering av medlemsavgifterna. Medlemsavgiften är 200 kr per medlem och år och 100 kr för alla under 18 år. Medlemskapet gäller per kalenderår.

Utbildningar i registerhantering

Medlemsregistret är användarvänligt och dynamiskt. Vi erbjuder fortlöpande utbildningar i registret för de förtroendevalda. Vi anordnar även digitala träffar där man kan ställa frågor eller få en snabb utbildning på ett visst moment. Dessa digitala träffar kallar vi registerfika och de är ett återkommande inslag i vår verksamhet som erbjuds alla registeransvariga.

Registercoacher

Vårt samarbete med de fyra registercoacherna har fortsatt under 2024. De tar ett stort ansvar för utbildningen av våra registeransvariga i landet. De stöttar vid digitala utbildningar men har även varit med som kravställare och är en bra testresurs i registret.

Ombud samlade på riksförbundets kongress.

AKTUELL MEDLEMSSTATISTIK 2024

Antal medlemmar:

33 503 medlemmar, en minskning med 420 medlemmar jämfört med föregående år.

Nyvärvade medlemmar:

3 974 medlemmar, en ökning med 120 medlemmar jämfört med föregående år.

Antal föreningar:

21 Länsföreningar, 133 lokalföreningar som är representerade i samtliga län/regioner och 6 medlemsorganisationer.

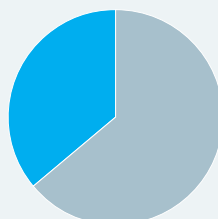
Nedlagd lokalförening:

Riksförbundet HjärtLung Landskrona har lagts ner och medlemmar har erbjudits ny föreningstillhörighet hos Riksförbundet HjärtLung Helsingborg.

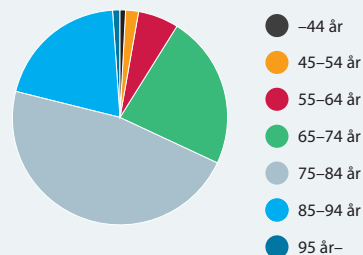
Riksförbundet HjärtLung Åmål-Norra Dal har lagts ner och medlemmar har erbjudits ny tillhörighet hos Riksförbundet HjärtLung Dal-Vänersborg.

Riksförbundet HjärtLung Haninge-Tyresö har lagts ner och medlemmar har erbjudits ny föreningstillhörighet hos Riksförbundet HjärtLung Nacka-Värmdö.

Andel kvinnor respektive män

Åldersfördelning av medlemmar

Digitala utbildningar för EVO och SO

Våra Egenvårdsombud (EVO) och Studieorganisatörer (SO) är nyckelpersoner i föreningarna. De arrangerar föreläsningar, motionsgrupper, studiecirklar och resor som ger kunskap, kraft och ökad livskvalitet. De bygger också relationer till vården och arbetar med att träffa och värva nya medlemmar.

Rollen som Studieorganisatörer (SO) och Egenvårdsombud (EVO)

SO:s övergripande ansvar är att skapa ett program med aktiviteter som gör föreningen till en attraktiv mötesplats för befintliga och blivande medlemmar. Tillsammans med styrelsen och övriga aktiva i föreningen har man frihet att utforma uppdraget. Samtidigt är det viktigt att utgå från förbundets stadgar och styrdokument samt föreningens verksamhetsplan.

EVO:s viktigaste roll är att bygga relationer till vården och genom den sprida kunskap om Riksförbundet HjärtLungs verksamhet samt få möjlighet att träffa och värva nysjuka.

Tre digitala träffar

I riksförbundets satsning på internutbildning bjöds samtliga föreningars EVO respektive SO in till tre digitala träffar med informationsutbyte.

Till första träffen bjöds alla föreningars Egenvårdsombud (EVO) och Studieorganisatörer (SO) in där man bland annat gavs övergripande kunskap om förbundets arbete och olika verksamhetsdelar som styrdokument, kommunikationsstrategier, medlemsvärvning mm. Vi informerade om våra material och hur de kan använda dessa i sina respektive roller.

Till träff två bjöds landets alla EVO in där vi fokuserade på EVO-rollen med dess möjligheter och utmaningar. Då kontakten mellan vården och föreningen är en av EVO:s huvuduppgifter belyste vi i dialog frågor som "Hur jag praktiskt kan verka som EVO i föreningen och i mina kontakter med vården utifrån mina egna och föreningens förutsättningar".

Ett av Studieorganisatörernas ansvarsområden är att arrangera träffar och kurser för föreningsmedlemmar samt hitta ledare till utbildningar.

Föreningarnas SO bjöds in till träff tre med fokus på SO-rollen, dess möjligheter och utmaningar. ABF centralt medverkade och berättade om vad de har att erbjuda samt bjöd in till mer lokalt och regionalt samarbete. En stor del av träffen handlade om det praktiska SO-arbetet i föreningen med diskussioner och erfarenhetsutbyte.

Internutbildning av SO och EVO genomförs regelbundet, bl a genom träffar och föreläsningar. På riksförbundets föreningswebb finns rollanpassad information tillsammans med förbundets styrdokument, stödverktyg, nyhetsbrev och webbshop.

Många vittnar om värdet av regelbunden uppdatering. En person säger bl a: "Utbildning behövs för att jag ska kunna utföra mitt uppdrag med kvalitet och adekvat kunskap".

En ny vägledning som vänder sig till Studieorganisatörer (SO) togs fram under 2024 där rollen som SO beskrivs.

Kultur som läkande kraft

Kultur främjar hälsa

I Riksförbundet HjärtLungs arbete för en bättre hälsa spelar kulturupplevelser en viktig roll. Många av våra medlemmar vittnar om att hälsan gynnas på många olika sätt genom att delta i kulturaktiviteter. Det finns även forskning som visar att kultur har en läkande kraft.

Folkhälsomyndigheten skriver på sin hemsida om det europeiska projektet "Culture for Health". Det är en litteraturoversikt som inkluderar resultat från drygt 300 studier från hela världen. Aktiviteterna som studerats inkluderar ofta musik, bildkonst, teater eller dans där deltagarna också medverkat i processen. Många olika aspekter har studerats, allt ifrån olika sätt att skapa förutsättningar för hälsa och välbefinnande på samhällsnivå till vård och behandling av personer med olika sjukdomar.

– Forskningen visar att kulturen kan främja hälsa på många olika sätt och resultaten tyder på att musik och sång kan förbättra både den fysiska och den psykiska hälsan samt främja social inkludering och samhörighet, säger Grethe Fochsen, utredare på Folkhälsomyndigheten.

Det europeiska projektet Culture for health.

Våra satsningar på kultur

Riksförbundets lokalföreningar arrangerar ofta olika kultursatsningar som kan bidra till bättre hälsa, ökad gemenskap och höjd livskvalitet.

Under rubriken "Landet runt" har vår medlemstidning Status skrivit om

Medlemmar i HjärtLung-kören som ingår i Riksförbundet HjärtLung Borlänge.

olika kulturaktiviteter som lokalföreningarna har genomfört under 2024. Det har varit allt ifrån musikcafé med allsång, medlemsmöten med musikunderhållning och en imitator som underhållit till föredrag om lokalhistoria och en trettondagsbal.

HjärtLung-kören i Borlänge

I Riksförbundet HjärtLung Borlänge finns sedan sju år HjärtLung-kören. Den består av ett trettiotal trogna medlemmar men kan ibland bli upp till fyrtio personer.

– Vi sjunger på varje årsmöte och på vår kickoff här på Gammelgården i Borlänge. Vi åker också gärna ut till andra lokalföreningar och sjunger för dem, säger Kaare Andersson som är en av tre personer som leder kören.

Kaare beskriver kören som mer av en allsångskör. Det viktigaste för dem är glädjen att få sjunga och att få andra att också göra det.

– Vi försöker att ha ett kulturellt inslag på alla våra möten. Om vi har

ett möte med bara prat, till exempel besök av en läkare, så brukar kören komma och så sjunger vi lite allsång tillsammans med alla deltagare.

På frågan om man mår bättre av musik säger Kaare?

– Absolut! När jag går hem från kören har jag glömt alla dåliga tankar jag kanske hade när jag kom dit. Jag tror också att det är bra för KOL-patienter och för alla med hjärtproblem att sjunga. Det blir som en träning i välmående.

Lokalhistorisk utställning på Helsingborgs kulturhus, Dunkers

Riksförbundet HjärtLung har också bidragit till en lokalhistorisk utställning, "Om Helsingborg", på Helsingborgs kulturhus, Dunkers. Det är en utställning från nu till då som gick upp sommaren 2024. Vårt bidrag handlar om tbc med fokus på de dagboksanteckningar och illustrationer som den unga Alva Asp gjorde under sin sista tid på sanatoriet Spenshult.

Ett riksförbund med kraft att förändra!

ULRICA SUNDHOLM,
GENERALSEKRETERARE

När det stod klart att jag skulle få förtroendet att tillträda som generalsekreterare för Riksförbundet HjärtLung fick jag frågan vad som hade lockat mig till det här uppdraget. Det fanns förstås många delar, men en stod ut: Kraft att förändra!

Jag blev djupt imponerad av det brinnande engagemang och självförtroende som de orden utstrålade och som genomsyrar förbundet. I en tid där både samhället och sjukvården står inför stora utmaningar behövs ett kraftfullt civilsamhälle mer än någonsin. Vi som patientförbund behövs mer än någonsin!

Vi är en viktig demokratisk kraft. Genom att vara en stark och tydlig röst för våra medlemmar bidrar vi till att stärka både hälso- och sjukvården och samhället i stort. För demokrati börjar i det lilla – i samtalet mellan

medlemmar, i erfarenheter som omvandlas till idéerna på föreningsmöten, och i kraften att påverka beslut som rör människors liv och hälsa.

Vi är en rörelse som står upp för att patienternas och närståendes behov ska sättas i centrum. Vi arbetar för jämlik vård, driver på utveckling och bidrar till att vårdens resurser ska användas på ett sätt som gör verklig skillnad. Detta engagemang är oundgängligt i en tid där resurserna är begränsade och vården pressas från många håll.

Men vårt engagemang stannar inte där.

Jag minns inte var jag läste det men orden har fastnat hos mig: ”Gemenskap är inte ett ord – det är en livlina.” Ensamhet är en av vår tids stora hälsoutmaningar. Ungefär 10 procent av Sveriges befolkning känner sig ofrivilligt ensamma, och för den som drabbas av en hjärt-, kärl- eller lungsjukdom kan känslan av isolering bli än mer påtaglig. Här spelar vi en avgörande roll. Vi behöver finnas nära, digitalt och lokalt från norr till söder, öst till väst.

Med både kunskap och erfarenhet är vi med och bidrar till att bryta ensamhet, känslan av att vara övergiven med sin sjukdom. Dels genom de diagnosstödjare som gör fantastiska insatser, dels genom alla de aktiviteter som våra lokal- och länsföreningar, medlemsorganisationer och riksförbundet outtröttligt driver. Det är dessa insatser som gör vår organisation till en livlina för många – en plats där människor kan få stöd, uppmuntran och kunskap.

Jag känner stor ödmjukhet och stolthet över att få bli en del av Riksförbundet HjärtLung. Det är tillsammans som vi alla får vara en del av att bryta ensamhet, stärka gemenskap, bygga demokrati och påverka utvecklingen.

Tillsammans har vi kraft att stötta, lyssna och skapa möjligheter för både de som drabbats av sjukdom och alla som är närstående. Tillsammans arbetar vi för att ingen ska behöva känna sig ensam när livet förändras på grund av sjukdom.

Med det vill jag rikta ett stort och innerligt tack till alla er som gör detta möjligt. Ni som leder och deltar i grupper och möten, arrangerar aktiviteter, administrerar, svarar på mejl, ställer upp som samtalspartners. Det skapar något större. Tillsammans blir vårt arbete en påminnelse om att vi är ett förbund med kraft att förändra.

” Jag känner stor ödmjukhet och stolthet över att få bli en del av Riksförbundet HjärtLung. Det är tillsammans som vi alla får vara en del av att bryta ensamhet, stärka gemenskap, bygga demokrati och påverka utvecklingen. ”

Vad vi erbjuder

Vi erbjuder kurser, aktiviteter, träning och gemenskap både i våra lokalföreningar och på nätet. De digitala utbildningarna och träningsprogrammen har under senare år blivit mycket uppskattade av våra medlemmar.

- > Vår digitala tränings- och livsstilsportal
- > Hälsans stig – rörelseglädje för alla
- > Årets hjärt-lungräddare
- > Hjärt-lungräddning och HLR-veckan
- > Hjärtemånaden och Lungmånaden
- > Diagnosstödjare
- > Patientutbildningar för en bra livskvalitet
- > Tidningen Status och webbutiken

Vår digitala tränings- och livsstilsportal

Vår digitala livsstilsverksamhet erbjuder kurser, träffar, träning, föreläsningar och inte minst gemenskap på nätet.

För femte året i rad har vi erbjudit medlemmarna olika digitala tränings- och livsstilsprogram som de kan delta i via egen dator eller smartphone. Det handlar både om live-sända och inspelade träningspass, kurser och föreläsningar.

Vår digitala livsstilsverksamhet är även tänkt som ett komplement till lokalföreningarnas egna tränings- och livsstilsprogram. Det har varit mycket uppskattat i föreningarna att kunna samla de egna medlemmarna lokalt för att träna eller lyssna på en digital föreläsning tillsammans.

Ofrivillig ensamhet kan brytas

Studier visar att social samvaro är viktigt för den egna upplevda hälsan och känslan av att ha en god livskvalitet. En del som hör av sig till oss berättar om ofrivillig ensamhet och efterfrågar tränings- och kursaktiviteter tillsammans med andra.

Våra kontinuerliga utvärderingar visar att medlemmarna och föreningarna värdesätter den digitala

kursverksamheten. Man uppskattar gemenskapen, att dela erfarenheter gruppdeltagarna emellan och att de nya kunskaperna bidrar till att man gör klokare livsstilsval.

Det är också glädjande att riksförbundet har fått fler nya medlemmar efter att deltagarna varit med i olika digitala kurser och träffar.

Totalt 29 digitala träffar och kurser anordnades under 2024:

Hälsomöten	4 grupper
Hälsomöte/återträff lycka	1 grupp
Tematräffar Stresshantering	4 grupper
Tematräffar Sömn	3 grupper
KOL-duken	3 grupper
Blodtrycksduken	2 grupper
Flimmerduken	2 grupper
Andas lätt/andas rätt, pilot	2 grupper

Den 9 september höll Björn Eriksson, specialist i allmänmedicin och medicine doktor, en föreläsning under rubriken "Hjärtsvikt, vad ska jag tänka på för att undvika komplikationer?"

Qigonginstruktör Anita Svensson leder våra digitala Qigong-pass som är ca 25 minuter långa och anpassade för dig som har hjärt-, kärl- eller lungdiagnos.

Träning i vår digitala livsstilsverksamhet

Live-sända träningspass

Vi har erbjudit 85 stycken live-sända pass under året med lätt-gympa, medicinsk yoga och Qigong för sammanlagt 7 300 deltagare. Antalet deltagare är icke-unika, dvs en och samma person kan ha deltagit på flera pass under året.

Vid starten 2020 hade vi omkring 20 deltagare vid varje tillfälle, under 2024 steg den siffran till runt 100, vilket är mycket glädjande.

Vi får många positiva reaktioner vilket visar att den digitala live-träningen vi erbjuder gör nytta. Som en av deltagarna uttryckte det: "Träning tillsammans med andra gör att den blir av".

Inspelade träningspass på webben

Vi har även lagt upp flera inspelade träningspass på webben. Det uppskattas av medlemmar som inte har möjlighet att delta vid våra live-sändningar eller som kanske har för långt att åka för att kunna vara med på den lokala föreningens pass. Det är också välkommet för de som vill träna ofta och på tider som de själva bestämmer.

Sätt stopp för en propp!

1 Tipsrunda

2 Pausgympa

3 Goda råd

Vem ska ringa 112?

Tänk om det händer igen?

Viktor vill börja snusa

Tankenöt

Under våren genomfördes en digital kurs med den nya Diagnosduken "Sätt stopp för en propp" om hjärtinfarkt med kunskap för ett aktivt liv efter infarkten.

Jörgen Warberg, Hans Wickstrand, Jan Utbult och Linn Wass invigde Hälsans stig på Öckerö.

Hälsans stig – rörelseglädje för alla

Vi är mycket stolta över konceptet **Hälsans stig** som växer för varje år och i dag finns på nästan 159 platser i landet. Genom Hälsans stig förbättrar vi folkhälsan steg för steg.

Hälsans stig erbjuder enkel och lättillgänglig motion för alla

Vi har alla ett behov av att röra på oss och syftet med Hälsans stig är att erbjuda enkel och lättillgänglig motion för alla. Hälsans stig ska vara lätt att ta sig till och lätt att gå. Tack vare Hälsans stig har det blivit möjligt att få motion oavsett var du bor, hur gammal du är eller om du har en kronisk sjukdom. Våra medlemmar med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom har stor glädje av vandringslederna som skapas i samarbete mellan våra lokalföreningar och landets kommuner. Det är glädjande att så många kommuner fortsätter att visa så stort intresse för dessa motionsleder.

Hur långt ska man gå per dag?

Den allmänna rekommendationen om fysisk aktivitet som Världshälso-

organisationen står bakom är minst 7 000 steg enligt Eva Jansson, professor emerita vid institutionen för laboratoriemedicin, Karolinska Institutet.

Anita Mattsson (S) och Emelie Hedberg (M) fick äran att inviga de två stigarna i Tyresö.

Utsikt vid Hälsans stig på Öckerö.

KORT OM HÄLSANS STIG

Historik

1995 anlades den första Hälsans stig av den irländska hjärtfonden Irish Heart. Det irländska namnet "Slí na Sláinte" betyder "stigen till hälsa". Syftet är att främja motion i alla åldrar och att förebygga hjärt-kärlsjukdom.

Fakta om stigarna

- Stigarna är lätta att ta sig till och att gå på.
- De flesta stigarna är 3–6 kilometer långa.
- Det finns skyltar varje kilometer.
- Du kan börja och sluta var du vill på slingan.
- Det är ett samarbete mellan Riksförbundet HjärtLung, Sveriges kommuner och Naturkartan.se.
- Du hittar enkelt stigar och information på: halsansstig.se.

Från norr till söder

- Hälsans stig finns på 159 platser i Sverige.
- Under 2024 tillkom nya stigar i Nordmalings kommun, Öckerös kommun och två stigar i Tyresö kommun.

Annika räddade sin man och blev Årets hjärt-lungräddare

Annika Wennman, Årets hjärt-lungräddare 2024, tillsammans med maken Pär.

I oktober förra året stannade Pär Wennmans hjärta mitt i natten. Hustrun Annika fick med hjälp av barnen, larmoperatören och blåljuspersonal i gång hans hjärta igen. Under HLR-kongressen i Stockholm tog Annika emot priset till Årets hjärt-lungräddare 2024 som instiftats av Riksförbundet HjärtLung, HLR-rådet och Stiftelsen för hjärt-lungräddning i Sverige. Sveriges Radio P4 Stockholm direktsände från utdelningen.

Pärs hjärta stannade – hustrun Annika räddade hans liv

– Det var runt midnatt. Plötsligt vaknade jag. Pär lät konstigt. Något med andningen. Jag insåg att det var jätteallvarligt, tände lampan och ringde 112. Snart slutade han andas helt. Den kvinnliga larmoperatören som svarade förstod direkt att det var ett hjärtstopp. Hon sa att jag måste få ner honom på golvet. Det går inte att göra kompressioner på någon som ligger på en mjuk madrass. Men jag

ville inte rulla ner honom. Tänk om han hamnade på mage?

Vid det här laget hade deras tre barn vaknat.

– Jag bad äldste sonen att hjälpa mig med Pär. Vi fick ner honom från sängen och började med hjärt-lungräddning. Larmoperatören förklarade för oss att vi skulle turas om för att orka trycka tillräckligt hårt och ofta. Hon tipsade om en låt som vi kunde använda för att hålla takten. Hon var bara en röst i luren men så oerhört

viktig. Hon höll tiden åt oss. Många små detaljer. Utan henne hade det tagit mycket längre tid och jag hade heller inte heller tryckt tillräckligt hårt. Jag ville ju inte skada Pär. Men nu knäckte vi några revben.

Trots känslan av totalt kaos fortsatte Annika och Lukas att turas om att göra kompressioner. Cirka sex minuter efter hjärtstoppet var brandkåren på plats. Brandmännen hade med sig en hjärtstartare och fick i gång Pär's hjärta. Strax efter anlande även ambulans och polis.

Akut behandling på sjukhus

Annika följde med Pär i ambulansen till Danderyds sjukhus. En granne kunde komma över och vara med barnen.

– Pär mädde inte bra så de försatte honom i medicinskt koma och han kopplades till respirator. Det fantastiska var att under hela den här tiden satt det en person bredvid mig och förklarade vad de gjorde. Hon var där bara för min skull.

Pär hade inga symtom före hjärtstoppet. Orsaken utreds fortfarande men han har fått en defibrillator, ICD, inopererad. En slags pacemaker som övervakar hjartrytmten och som kan fungera som hjärtstartare.

”Stjärnorna stod rätt den natten”

Hur går tankarna nu?

– Att jag hade jättetur. Att Annika vaknade. Tänk om jag hade varit på konferens med jobbet. Ingen hade märkt om jag fått hjärtstopp i ett hotellrum. Det där tänker jag ofta på, varje morgon och kväll. Stjärnorna stod rätt den natten, säger Pär.

Vad var det för låt som larmoperatören sa åt er att använda för att hålla takten?

– ”Här kommer Pippi Långstrump”. Ytterligare en i laget som var med och räddade Pär.

Hjärt-lungräddning – en livsviktig kunskap för alla

För sjunde året i rad arrangerade Riksförbundet HjärtLung HLR-veckan.

Kunskap är livsavgörande

För Riksförbundet HjärtLung är det viktigt att så många som möjligt i hela landet får utbildning i hjärt-lungräddning. Med rätt kunskap finns beredskap och motivation att utföra denna livräddande insats på ett snabbt och säkert sätt. Vi följer Svenska HLR-rådets riktlinjer vid utbildning i hjärt-lungräddning.

Våra HLR-huvudinstruktörer i länsföreningarna utbildar instruktörer i lokalföreningarna som i sin tur utbildar HLR-livräddare. Riksförbundets HLR-team som består av fyra erfarna huvudinstruktörer fungerar som en utbildningsresurs i de regioner som saknar egen HLR-kompetens. HLR-teamet är även en idé- och kunskapsresurs i utvecklingsfrågor för organisationens HLR-verksamhet.

Under de senaste två åren har antalet HLR-utbildningar i föreningarna tagit fart igen efter en kraftig nedgång under pandemiåren. Genom våra föreningar utbildar vi cirka 2 500 personer i HLR per år.

HLR-veckan

Den 14–20 oktober arrangerade vi HLR-veckan för sjunde året i rad. Huvudsyftet är att öka kunskapen

om HLR och hur man använder en hjärtstartare. Varje år rapporteras ca 6 000 hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Av de som drabbas överlever närmare 12 procent. Forskning visar att 70 procent fler liv skulle kunna räddas om hjärt-lung-räddning startas direkt och en hjärtstartare används inom tre minuter.

”Alla kan HLR” – en webbutbildning

Under årets HLR-vecka fokuserade riksförbundet och våra föreningar på att sprida information om HLR-rådets webb-utbildning ”Alla kan HLR”.

Om utbildningen

Under webb-utbildningen, som är gratis och tar ca 15 minuter, tränar deltagarna HLR på en kudde istället för en utbildningsdocka, man får också svara på ett antal frågor. En undersökning visar att deltagarnas beredskap att ingripa vid ett riktigt hjärtstopp ökar efter genomförd utbildning och att de uppskattar utbildningen.

Riksförbundets spridning av webb-utbildningen gav det här resultatet:

- 416 unika personer deltog.
- 113 personer (27 procent) genomförde hela utbildningen.

Träning i hjärt-lungräddning.

- Självskattad kunskap i HLR ökade med 29 procent och självskattad kunskap att använda hjärtstartare ökade med 47 procent.
- Av de som genomfört hela utbildningen delade 19,5 procent länken vidare.

Facebooknätverket ”För dig som överlevt hjärtstopp och för dina närstående”

I april 2021 startade vi tillsammans med HLR-rådet det nationella Facebooknätverket ”För dig som överlevt hjärtstopp och för dina närstående”. Genom nätverket kan de som överlevt hjärtstopp och deras närstående träffa andra i samma situation och dela sina erfarenheter. Nätverket vill också bidra till en ökad kunskap om livet efter hjärtstopp och vara en pådrivande kraft för att förbättra behandlingen av hjärtstopp. 2024 hade Facebooknätverket strax över 560 medlemmar, en ökning med ca 160 medlemmar jämfört med förra årsskiftet.

Den 30 september 2024 samlades deltagare i nätverket för första gången tillsammans på Stockholmsmässan i Älvsjö. Det var ca 30 personer som fick möjlighet att lära känna varandra, dela berättelser och lyssna till intressanta föreläsningar.

Hjärtemånaden och Lungmånaden

Foto: Adobe Stockphoto

Hjärtemånaden i februari

Varje år i februari uppmärksammar Riksförbundet Hjärtlung frågor om hjärta och kärl. Vi genomför aktiviteter för att påverka ansvariga vårdpolitiker, till exempel genom att belysa förbättringsmöjligheter i vården och rikta fokus på de skillnader som finns i hjärtsjukvården över landet. Vi vänder oss också till allmänheten för att öka kunskaperna om olika hjärt- och kärlsjukdomar, riskfaktorer för att utveckla hjärt- och kärlsjukdom samt vad livsstilen betyder för hjärtat.

Särskilt fokus 2024 låg på sekundärprevention, dvs insatser för att förhindra återinsjuknande men också tidig upptäckt av sjukdom efter en hjärthändelse/hjärtinfarkt. På det temat skrevs en debattartikel där Riksförbundet Hjärtlungs förbundsordförande Anders Åkesson och överläkare i kardiologi Annica Ravn-Fischer beskrev behovet av en nationell hjärtstrategi för att minska de omotiverade skillnaderna mellan grupper och regioner. Artikeln publicerades bland annat i Dagens Medicin.

Under Hjärtemånaden deltog våra representanter i två seminarier om hjärtrehabilitering i Stockholm, ett i riksdagen och ett i landstingshuset. Tre miljarder slag kallas det initiativ som läkemedelsföretagen Amgen och Novo Nordisk ligger bakom och som har ambition att samla alla goda krafter, rikta dem åt samma håll och arbeta målmedvetet för den svenska hjärt-kärlhälsan. Övergripande fokus för de två seminarierna låg på behovet av en nationell hjärtstrategi och regional samordning för hjärtrehabilitering.

Under Hjärtemånaden genomförde våra 160 föreningar ute i landet olika aktiviteter för medlemmar med hjärt- och kärlsjukdomar. De anordnade bland annat föreläsningar med läkare, höll i HLR-utbildningar och genomförde hälsofrämjande aktiviteter som gymnastik.

I vår webbutik hade föreningarna tillgång till diagnosbroschyrer, rapporter och kursmaterial som kunde delas ut till medlemmar och allmänheten under Hjärtemånaden.

Lungmånaden i november

Riksförbundet Hjärtlung har utnämnt månaden november till Lungmånaden. Syftet är att öka kunskapen om lungsjukdom och den vård, behandling och rehabilitering som finns. Vi vill medverka till att de ansvariga vårdpolitikerna får större kunskap om patienternas behov, att lyfta de frågor som Riksförbundet Hjärtlung driver samt bedriva opinionsarbete tillsammans med föreningarna.

Våra föreningar arrangerar föreläsningar, träffar och andra aktiviteter varje år under Lungmånaden. I vår webbutik paketerar vi speciellt utvalt material på ämnet lungsjukdom som våra föreningar kan sprida.

Under Lungmånaden 2024 fokuserade vi på att lyfta problemen med KOL-vården. I debattartiklar och insändare poängterade vi bland annat att vårdcentraler måste ha tillgång till adekvat och modern spirometriutrustning med vilken man kan genomföra en snabbsscreening vid symtom på KOL. Vi ser även ett behov av att införa en nationell KOL-strategi med tydliga mål för tidig upptäckt, behandling och stöd till patienter. Förbundsordförande Anders Åkesson intervjuades i Sveriges Radio P4 Väst om KOL och varför så få har fått diagnosen och därmed rätt behandling.

Foto: iStock

Diagnosstödjarna vill vara ett stöd för andra

Syftet med diagnosstödjarna är att ge personer som drabbats av hjärt-, kärl- eller lungsjukdom möjlighet att prata med någon som "vet hur det är" och som kan dela med sig av kunskap och erfarenheter.

Diagnosstödjarens huvudsakliga arbetsuppgift är att ge stödsamtal via telefon till personer med samma diagnos som de själva har.

– Jag känner glädje i att kunna hjälpa andra och vill erbjuda samtal som gör andra tryggare med sin sjukdom och vardag, säger Claes Åberg som själv lever med förmaksflimmer och nu utbildat sig till diagnosstödjare.

Genom att erbjuda samtal med diagnosstödjare kan Riksförbundet HjärtLung:

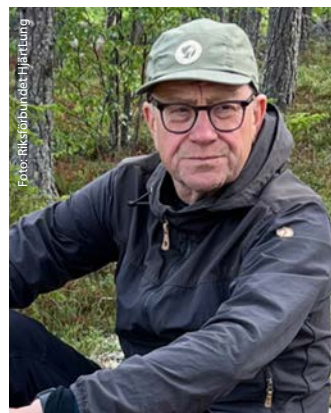
- Bryta ensamhet och isolering vid sjukdom och erbjuda stöd i en svår situation.
- Göra det enklare för medlemmar att komma i kontakt med andra som har samma diagnos.
- Vägleda fler medlemmar till aktiviteter digitalt och i sina föreningar.
- Nå ut till allmänheten och värva nya medlemmar.

Positiva omdömen från de som fått stödsamtal

Verksamheten startade den 1 februari 2024. Totalt har 263 ansökningar kommit in som följts av samtal med diagnosstödjare.

Våra utvärderingar visar att de som fått diagnosstödssamtal har varit nöjda och uppskattat att kunna dela sina erfarenheter med någon som är i samma situation.

Medlemmar och allmänhet som vill komma i kontakt med en diagnosstödjare kan anmäla sig på vår hemsida hjart-lung.se. Därefter blir man kontaktad av en stödperson inom två vardagar.

Här är 6 av våra totalt 13 diagnosstödjare som man kan kontakta för stödsamtal. Överst från vänster: Gunilla, Dorothy, Sune, Ingrid, Claes och Christina.

KORT OM DIAGNOSSTÖDJARNA

Antal utbildade personer:

Totalt har 14 personer, 9 kvinnor och 5 män, utbildats till diagnosstödjare. De har egen erfarenhet av KOL, sömnapné, hjärtinfarkt, hjärtsvikt eller förmaksflimmer. Några har mer än en diagnos och kan hjälpa till inom flera områden. Vid årets utgång fanns 13 aktiva diagnosstödjare.

Diagnosstödjarna är fördelade på dessa diagnoser:

- **Förmaksflimmer:** 1 diagnosstödjare.
- **Hjärtsvikt:** 2 diagnosstödjare (en är även stödjare inom sömnapné).
- **Hjärtinfarkt:** 4 diagnosstödjare.
- **KOL:** 4 diagnosstödjare.
- **Sömnapné:** 4 diagnosstödjare.

"Det är välgörande att träffa andra i samma situation."

"Jag vill ge tillbaka och vara ett stöd för andra!"

Projektet inleddes efter sommaren 2023 med en uppbyggnads- och utbildningsfas. Strax efter årsskiftet 2024 startade verksamheten och diagnosstödjarna har därefter erbjudit samtalsstöd under hela 2024.

Fyra patientutbildningar med fokus på bra livskvalitet

När du utbildar patienter med:

- förmaksflimmer
- hjärtsvikt
- KOL
- sömnapné

Allt du behöver för att utbilda dina patienter!

Våra patientutbildningar ger kunskap om sjukdomen, trygghet i vad man kan göra själv samt motivation att förändra sina levnadsvanor för att må så bra som möjligt.

För att ge patienten en helhetsbild av sin diagnos och hur den påverkar vardagen har många professioner deltagit i utvecklingen av patientutbildningarna. Till exempel läkare, sjuksköterskor, friskvårdsspecialister, dietister och sjuksköterskor. Fokus ligger på det som patienterna kan göra själv för att må så bra som möjligt och inte vara tillagda direkt vid egenföretag och leveranser.

Anpassa utbildningen efter era förutsättningar

Utbildningarna är utformade för att hållas i grupp, vilket ger patienterna möjlighet att dela erfarenheter och stötta varandra.

En utförlig handledningsmanual gör det möjligt för många i utbildningen att hålla i utbildningen. Utbildningarna kan hållas fysiskt eller digitalt och ni kan dela upp materialet tillfällen så det passar er verksamhet.

När du utbildar patienter med:

- förmaksflimmer
- hjärtsvikt
- KOL
- sömnapné

Aktiv med KOL
– din patientutbildning

Aktiv med Hjärtsvikt
– din patientutbildning

Aktiv med Förmaksflimmer
– din patientutbildning

Aktiv med Sömnapné
– din patientutbildning

En ny broschyr som vänder sig till vården togs fram under 2024 där våra fyra utbildningar om förmaksflimmer, hjärtsvikt, KOL och sömnapné presenteras på ett överskådligt sätt.

Fyra färdiga patientutbildningar

Aktiv med HjärtLung är samlingsnamnet på riksförbundets fyra patientutbildningar för diagnoserna KOL, hjärtsvikt, förmaksflimmer och sömnapné. Utbildningsmaterialet är framtaget för vården och används när de utbildar sina patienter inom dessa diagnoser.

Egenvård som ger livskvalitet

Fokus i utbildningarna är att deltagarna ska se värdet av en god egenvård för att kunna ha en bra livskvalitet. Denna kunskapsförmedling från vården ger välinformerade patienter som kan göra bra livsstilsval vilket leder till minskat behov av sjukvård.

Patientutbildningarna ger vården möjlighet att samla sina patienter till fysiska träffar. För varje år ser riksförbundet ett ökat intresse från sjuksköterskor och fysioterapeuter att anordna nya träffar.

Utbildningsmaterialet är granskat och klart för vården att använda

Många i vården uppskattar materialet. De behöver inte ”uppfinna hjulet” igen utan får tillgång till ett granskat material som gjorts tillsammans med professionen.

Aktiv med KOL var den första utbildningen som togs fram. Efter det kom Aktiv med hjärtsvikt och Aktiv med förmaksflimmer. 2023 lanserade vi vår senaste patientutbildning Aktiv med Sömnapné.

Värva medlemmar

Riksförbundets Egenvårdsombud bjuds in till sista träffen av patientutbildningen och kan presentera sin lokala verksamhet samtidigt som de får möjlighet att värva nya medlemmar.

Några sjukhus och kliniker har producerat egna digitala utbild-

ningar vilket gjort att riksförbundets representanter inte haft möjlighet att träffa nysjuka i samma utsträckning.

Ny informationsbroschyr till vården

Under 2024 tog riksförbundet fram en 8-sidig broschyr som beskriver de fyra patientutbildningarna.

I broschyren finns information om patientutbildningarna, vad de omfattar, vilket material de innehåller samt avsnittsupplägg. Materialet är flexibelt och ger vården möjlighet att anpassa det efter sina egna förutsättningar.

Så många anställda i vården har fått tillgång till utbildningsmaterialet under 2024:

- Aktiv med KOL: 90
- Aktiv med Hjärtsvikt: 42
- Aktiv med Förmaksflimmer: 23
- Aktiv med Sömnapné: 19

Medlemstidningen Status och webbutiken

Medlemstidningen Status

Våra medlemsundersökningar visar att tidningen Status är en av våra mest populära medlemsförmåner. Tidningen innehåller reportage om hjärt-, kärl- och lungdiagnoser samt intervjuer med personer som lever med dessa. Den innehåller även artiklar om aktuell forskning och uppmärksammar särskilt de forskningsprojekt som Riksförbundet HjärtLung stödjer. Här får läsaren också tips och råd samt nyheter från föreningarna runt om i landet. Fem nummer har kommit ut under 2024 och varje nummer har ett speciellt tema.

Teman som tagits upp under året:

Nr 1. Livet efter hjärtinfarkten. Efter en hjärtinfarkt är det vanligt att känna oro för att det kan hända igen. Rehabilitering är viktigt och nu finns extra stöd att få från diagnosstödjare.

Nr 2. Sömn. Återhämtningen sker när du sover. För Dan Wiksten blev en maskin vägen till den goda sömnen.

Nr 3. Sex på äldre dar. ”Det är bra för kroppen att man har sex”, säger sexologen Malena Ivarsson.

Nr 4. PAH. En sällsynt och allvarlig sjukdom. Elliot fick nya lungor och blev frisk.

Nr 5. Den nyttiga julmaten. Dietisten Sara Ask går igenom vad du kan äta mycket av på julbordet och samtidigt må bra. Det bjuds också på ett antal recept till ditt eget julbord.

Webbutiken

Vi har runt 118 artiklar i webbutiken. Under året har föreningar och medlemmar samt vårdinrättningar lagt 597 beställningar.

Under Hjärtemånaden, HLR-veckan och Lungmånaden har en särskild kampanjruta i webbutiken skapats. Där har särskilt utvalt material som passar för respektive kampanj erbjudits för föreningarna att beställa. En större lagerrensning har även pågått under 2024 av material som har utgått.

Nytt och uppdaterat material i webbutiken 2024

- Cerat
- Effektrapport 2024
- Fyra färdiga patientutbildningar
- Hjärtsviktsrapport 2024
- KOL-rapport 2023
- Koll på KOL
- Kramhjärtan
- Känn Pulsen
- Om hjärtsvikt
- Om KOL
- Om obstruktiv sömnapné
- Plåster med logga
- Reflex
- SO Vägledning
- Sviktduken
- T-shirts i svart och vitt
- Tidningen Status nr 1–5
- Tygpåse med logga
- Vykort – Hälsans stig
- Värvningsfolder
- Värvningskuvert
- Värvningsvykort

Så arbetar vi med FN:s Globala mål

Riksförbundet HjärtLungs arbete går hand i hand med flera av FN:s Globala mål för hållbar utveckling, särskilt inom god hälsa och välbefinnande och minskad ojämlikhet. Genom opinionsbildning och kunskapsspridning bidrar vi till en mer jämlik och hållbar hälso- och sjukvård – för alla.

Globala målen är en agenda för hållbar utveckling som världens länder antagit. Bland de 17 målen finns främjandet av god hälsa och välbefinnande, god utbildning, minskad ojämlikhet och genomförande och globalt partnerskap.

MÅL 3: God hälsa och välbefinnande

Riksförbundet HjärtLung är en tydlig aktör inom Mål 3, eftersom vårt arbete bidrar till bättre folkhälsa och ökad livskvalitet.

- Riksförbundet HjärtLung arbetar aktivt för att sprida kunskap om hur livsstilsförändringar, såsom motion, kost och rökstopp, kan minska risken för hjärt-, kärl- eller lungsjukdomar.
- Vi erbjuder livsstilsaktiviteter med syfte att uppnå bestående livsstilsförändringar.
- Genom lokalföreningar och digitala mötesplatser skapar vi socialt stöd och gemenskap som är viktigt för både fysisk och psykisk hälsa.
- Vårt arbete med "Tillsammans" och Hälsans stig innebär lättillgängliga aktiviteter anpassade för olika åldrar och fysiska förutsättningar, vilket främjar jämlik hälsa och social inkludering.
- Vårt projekt Diagnosstödjare bidrar till en bättre folkhälsa genom att sprida kunskap, ge emotionellt stöd och stärka patienters egenvård.

MÅL 4: God utbildning för alla

Vi bidrar till god utbildning för alla inom vuxenutbildning och livslångt lärande.

- Riksförbundet HjärtLung erbjuder utbildningar och informationsmaterial om hjärt- och lungsjukdomar för patienter och anhöriga, vilket stärker deras kunskap och egenvård.
- Vi sprider kunskap till vårdpersonal om patienters behov, vilket leder till bättre bemötande och vård.

MÅL 10: Minskad ojämlikhet

Vi arbetar för jämlik vård och påverkar politiska beslut för att minska hälso-klyftor i samhället. Detta skapar en mer inkluderande och rättvis hälsa för alla, oavsett bakgrund eller livssituation.

- Vi arbetar för en jämlik vård där alla patienter, oavsett var de bor eller deras socioekonomiska bakgrund, ska erbjudas en jämlik och personcentrerad vård.
- Genom initiativ som Diagnosstödjare och "Tillsammans" erbjuder vi stöd till personer som kan känna sig isolerade på grund av sin sjukdom.

- Vi arbetar för att personer med långvarig eller kronisk sjukdom ska ges möjligheten att vara fullt delaktiga och inkluderas i samhällets alla delar.

MÅL 17: Genomförande och globalt partnerskap

Riksförbundet HjärtLung verkar för samarbete mellan olika aktörer.

Vi är en del av den samlade patient- och funktionshinderrörelsen i Sverige och Europa, och vi samarbetar med andra aktörer som arbetar för personer med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. Vi deltar i nätverk och samarbeten kring folkhälsa och sjukdomsförebyggande åtgärder.

Opinion

Vårt mål är att verka för en sammanhållen och förebyggande vård samt en god eftervård och egenvård för personer med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. Det gör vi genom att delta i debatten, lyfta frågor i sociala medier, i pressmeddelanden och i artiklar. Vi är engagerade i olika nätverk, kvalitetsregister, samråd hos regeringen, myndigheter och andra beslutsfattare.

- > Opinionsarbete som leder till förändring
- > Debattartiklar under året
- > Riksförbundet HjärtLung i media och på digitala plattformar
- > Pressmeddelanden
- > Anders möter – en serie webinarier
- > Hjärtsviktsrapporten 2024

Opinionsarbete som leder till förändring

Riksförbundet HjärtLungs förbundsordförande Anders Åkesson.

Anders Åkesson på Dagens Medicins maktlista

Riksförbundet HjärtLungs förbundsordförande Anders Åkesson har åter blivit erkänd som en av de mest inflytelserika personerna inom hälso- och sjukvården i Sverige, enligt Dagens Medicins årliga lista över de 100 mäktigaste inom svensk sjukvård.

Anders Åkesson upprepade sin plats på listan från föregående år vilket bekräftar den viktiga roll riksförbundet har inom hälso- och sjukvårdssektorn i Sverige.

Maktlistan bygger på bakgrundssamtal med ett 40-tal makthavare på olika nivåer i svensk sjukvård. Såväl informell som formell makt vägs in i bedömningen för den slutliga listan och listan är framåtsyftande.

Nationell arbetsgrupp för levnadsvanor

Riksförbundet har medverkat i en arbetsgrupp i den nationella kunskapsstyrningen för att stärka arbetet med levnadsvanor. Arbetsgruppen som kallas nationell arbetsgrupp för levnadsvanor har arbetat fram en generisk modell – en vägledning – om levnadsvanor som ska användas av andra nationella kunskapsgrupper. Tanken är att de 20-talet nationella arbetsgrupper som arbetar med att ta fram den bästa kunskapen om olika diagnoser och levnadsvanor ska använda den generiska modellen. På så sätt inkluderar alla nationella kunskapsdokument samma vetenskapligt belagda kunskap.

Riksförbundets roll har varit att bistå med patientperspektivet baserat på vår långa erfarenhet av medlemmar med kroniska sjukdomar och de utmaningar de möter med alkohol, tobak, kost och fysisk aktivitet. Riksförbundet har även förespråkade att frågor om hypertoni och partnerskap i vården bör ställas samt att vården ska bli mer personcentrerad och utgå från individens perspektiv.

Riksförbundet medverkade på ett webinarium när modellen lanserades och berättade bland annat varför levnadsvane frågor är viktiga för förbundets medlemmar.

Riksförbundet kritiskt när Västra Götaland höjer patientavgifter

Västra Götaland höjer patientavgifterna för besök på både akutmottagning och vårdcentral. Riksförbundet HjärtLungs Anders Åkesson riktar kritik mot beslutet:

– Risken är att man söker vård senare, sade Anders Åkesson i ett inlägg i SVT Väst.

Utdrag ur tidningen Sjukhusläkaren.

Patienter bidrar till bättre prioriteringsbeslut

I en stor intervju i tidningen Sjukhusläkaren lyfte riksförbundets förbundsordförande Anders Åkesson rapporten om hjärtsvikt, "Ingen tid att förlora".

– Vi har nyligen släppt hjärtsviktsrapporten där vi konstaterar att det finns en stor ojämlikhet över landet när det gäller exempelvis väntetider, tillgång till hjärtultraljud för diagnostik och rätt läkemedelsbehandling. Det leder till långa vårdprocesser och i en del fall onödigt sjukhusvård.

Anders Åkesson säger vidare att det är svårt att följa patienterna. Det nationella hjärtsviktsregistret har en otillräcklig täckningsgrad och låg användning i primärvården.

– Vi ser också att uppföljningen generellt i regionerna behöver bli bättre. Vi är bl a bekymrade över att implementeringen av kunskapsstöd som exempelvis vårdprogram, vårdförlopp och Socialstyrelsens riktlinjer inte alltid görs eller dröjer oförsvarligt länge. Det oroar oss i patientrörelsen som vill se en mer evidensbaserad och patientsäker vård.

Statlig vård diskuterades på seminarium i Almedalen

Under årets Almedalsvecka arrangerade riksförbundet ett eget seminarium där vi lyfte frågan om hur statlig eller delvis statlig vård påverkar patienters möjligheter att få tillgång till vård i en tid präglad av kompetensbrist och underfinansiering.

Seminarier arrangerades tillsammans med Astma- och Allergiförbundet, Neuroförbundet och Reumatikerförbundet. Huvudmannautredningens ordförande Jean-Luc af Geijerstam medverkade tillsammans med politiker från Liberalerna och Socialdemokraterna.

Riksförbundet deltog även i flera andra seminarier och rundabordsdiskussioner som tog upp frågor som är viktiga för förbundets medlemmar. Diskussionerna spände över flera områden, från KOL till skillnaderna i hjärt-kärlsjukvården mellan olika regioner och hur man inför goda arbetssätt för att lyfta hjärt-kärlsjukvården.

SEMINARIUM ALMEDALEN 2024

Statlig eller delvis statlig vård, hur påverkar det patienters möjligheter att söka och få vård?

En god, jämlik och nära vård är något patienterna, vården själva och politiken är mäs om att framtida. Men vad betyder det och hur går det ihop med kompetensbrist och en knäppt underfinansierad vård i landets samtliga regioner? Vem tar egentligen bäst ansvaret för vården i framtiden?

LÄS MER

26 juni kl. 09:00 - 10:00
S1 Hansgatan 2, S1 Hans Café, "Folkhälsohallen"

Vi bjuder på en enkeltare frukost!

VÄRDAR, ARRANGÖRER & MEDVERKANDE

Anders Åkesson
Förbundsordförande
Riksförbundet HjärtLung

Lotta Håkansson
Förbundsordförande
Reumatikerförbundet

Mikaela Odemyr
Förbundsordförande
Astma- och Allergiförbundet

Lise Lidbeck
Förbundsordförande
Neuroförbundet

MEDVERKANDE:

Jean-Luc af Geijerstam, Ordförande för Huvudmannautredningen
Mats Spångberg Höglund, Politiker, Liberalerna
Fredrik Lundh Samuel, Politiker, Socialdemokraterna

MODERATOR

Niklas Mårtensson, ordförande Funktionärst Sverige

På ett välbesökt seminarium under Almedalsveckan diskuterades hur statlig eller delvis statlig vård påverkar patienters möjligheter att söka och få vård i tid. Förbundsordförande Anders Åkesson var en av paneldeltagarna.

De första stegen mot en nationell hjärtstrategi

Under 2024 har Riksförbundet HjärtLung fortsatt det opinionsbildande arbetet för att Sverige skall etablera en nationell hjärtstrategi. Närmare 2 miljoner människor i Sverige har någon typ av hjärt-kärlsjukdom vilket innebär att det är många som berörs av vården och det gör det viktigt att utveckla en mer sammanhållen vård vid hjärtsjukdom.

Under Almedals-veckan deltog riksförbundet i flera seminarier och rundabordsamtal där behovet av en nationell hjärtstrategi diskuterades.

I rundabordsamtalen om en nationell hjärtstrategi medverkade bl a Anders Holgersson och Christine Cars-Ingels från Riksförbundet HjärtLung, näst längst till vänster.

Opinionsarbete som leder till förändring, forts

Foto: Riksförbundet HjärtLung

På Patientriksdagen 2024 deltog från vänster: Annie Lööf, moderator, Lise Lidbäck, Neuro, Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung, Gustav Hadin, Huvudvärksförbundet, Maria Westerlund, Sällsynta diagnoser, Lotta Håkansson, Reumatikerförbundet, Mikaela Odemyr, Astma- och Allergiförbundet, Marit Jensen, Bröstcancerförbundet och Peder Skarstedt, Blodcancerförbundet.

Patientriksdagen 2024 med fokus på patientperspektivet i sjukvården

Den 20 maj genomfördes den femte Patientriksdagen på temat "Framtidens sjukvård börjar med patienterna". Det var en lång rad patientorganisationer samt representanter från näringslivet, politiker och sakkunniga som samlades för att diskutera och påverka.

Årets Patientriksdag fortsatte att undersöka området hälsodata utifrån ett patientperspektiv. Tillgång till hälsodata spelar stor roll för att patienten ska få den bästa vården och det är en utvecklingen som välkomnas. Men patientföreningarna måste involveras för att säkra att patientperspektivet inte går förlorat i införandet av den nationella, digitala infrastrukturen för hälsodata som nu är på gång.

Bland alla tekniska frågor får patienternas behov och rättigheter inte glömmas bort. De ska ha makt över sin hälsodata och tillgång till den, oavsett var i vården man befinner sig.

Här är några av punkterna från årets reformförslag:

- Jag har makten över min hälsodata och tillgång till den.
- Jag vill att min hälsodata skyddas från obehöriga.
- Jag vill bidra till forskningen och till nya behandlingsmetoder.

Läs mer om Patientriksdagen och våra reformförslag på hjärt-lung.se.

Rådsguppen bestod under 2024 av Astma- och Allergiförbundet, Blodcancerförbundet, Bröstcancerförbundet, Riksförbundet HjärtLung, Huvudvärksförbundet, Neuroförbundet, Reumatikerförbundet, Riksförbundet Sällsynta diagnoser, i samarbete med Funktionsrätt Sverige, Lif, AbbVie, Amgen, Astellas, AstraZeneca, Boehringer Ingelheim AB, Bristol Myers Squibb, Johnson & Johnson, Merck, Novartis, Pfizer, Roche och Sanofi.

Panelsamtal under Järvaveckan: Hur minskar vi dödligheten i KOL?

KOL är den fjärde vanligaste dödsorsaken i Sverige. I ett panelsamtal under Järvaveckan diskuterades vad som bör göras för att KOL ska prioriteras i sjukvården. En mängd frågeställningar debatterades, bl a hur människor som lever med KOL ska få rätt vård, hur dödsfallen ska kunna minskas och hur patienterna ska få hjälp tidigare.

I panelsamtalen ingick Karin Fälldin, Folkhälsoregionsråd Stockholm, Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung, Nikolaos Lazarinis, specialistläkare i lungmedicin och allergologi, Karolinska Universitetssjukhuset, Emelie Antoni, Country President Nordic & Sweden AstraZeneca och Olav Fromm, VD, Chiesi Nordic.

Riksförbundet HjärtLungs medverkan under Järvaveckan var en del av det fokus på mångfald och inkludering som riksförbundet arbetar utifrån.

Foto: Riksförbundet HjärtLung

Anders Åkesson deltog i en paneldebatt där man diskuterade KOL med utgångspunkt från riksförbundets KOL-rapport.

Opinionsinlägg i korthet

”Orimligt!” anser riksförbundet om ambulanser som kör vilse

Flera regioner har problem med ambulansernas navigationssystem då nya områden och adresser kan saknas i kartorna.

– Det är mycket förvånansvärt att man inte tar höjd för detta. Man måste säkerställa att de nya bostadsområdena inkluderas i navigationssystemet, säger Anders Åkesson i en intervju med Sveriges Radio P4 Kronoberg.

Allt fler regioner skapar egen larmcentral – lämnar SOS alarm

Fyra svenska regioner har tagit över larmsamtalen om vårdfrågor från SOS Alarm, och driver larmcentraler i egen regi, nu senast Region Värmland.

Det här oroar Riksförbundet HjärtLung, som ser en risk att larmsamarbetet över landet försvåras.

Gotland säger nej till appen som räddar liv

I en majoritet av Sveriges regioner kan privatpersoner rädda liv med hjälp av en app – sms-livräddare – men inte på Gotland som säger att man inte har råd.

– Förvånande och oroande att Gotland inte kan ta det här steget. I landskap med långt till räddningstjänst och ambulans kan vi som medborgare göra en stor insats. Vid ett hjärtstopp räknas varje minut, sade Anders Åkesson, förbundsordförande i Riksförbundet HjärtLung i ett inslag i Sveriges Radio P4 Gotland.

Anders Åkesson i Sveriges Radio P4 om bristen på organdonationer

I landet som helhet var antalet organdonatorer rekordmånga förra året. Men i Södra sjukvårdsregionen, där Halland ingår, blev de tvärtom färre. Det oroar Riksförbundet HjärtLung med medlemmar som väntar på livsviktiga organ.

– Det handlar i slutänden om liv. Vi vet att det finns personer som väntar på livsviktiga organ, säger Anders Åkesson.

Brist på läkemedel

Arbetet kring att minska bristen på läkemedel har fortsatt. Detta genom ett aktivt påverkansarbete gentemot Läkemedelsverket och Folkhälsomyndigheten.

Under året medverkade Riksförbundet HjärtLung också i Folkhälsomyndighetens arbete kring antibiotikaresistens.

Regional opinionsbildning

Under 2024 har förbundsordförande Anders Åkesson besökt ett flertal länsföreningars möten och i dessa samtal har Riksförbundets opinionsbildande varit en viktig del. Länsföreningarna i Dalarna och Skåne har genomfört opinionsbildande rundabordsamtal kring KOL och hjärtsvikt. Samtalen har förberetts och genomförts tillsammans med förbundsordförande och har varit välbesökta av såväl politiker som vårdpersonal. Riksförbundets rapporter om hjärtsvikt och KOL har fungerat som samtalsunderlag.

Riksförbundets HjärtLungs utbildningsansvariga Helene Silfver visade hjärt-lungräddning för Sveriges Radios reporter.

SR:s lyssnare fick en lektion i HLR

Sveriges Radio P4 Stockholms flygande reporter besökte Riksförbundet HjärtLungs kansli i Stockholm och förmedlade till lyssnarna hur en hjärt-lungräddning går till.

Riksförbundets utbildningsansvariga Helene Silfver förklarade hur man ska agera vid ett misstänkt hjärtstopp utanför sjukhus. Med hjälp av en utbildningsdocka visade hon hur man gör hjärtkompressioner och använder en hjärtstartare.

Kompetensförsörjning

Under 2024 genomfördes och planerades ett panelsamtal tillsammans med Läkarförbundet i samband med SKR:s ordinarie möte. Fokus på detta gemensamma samtal var kompetensförsörjning och patientutbildningar.

Möten med riksdagspolitiker

2024 var också ett år då flera möten med politiker inom riksdagens socialutskott samt även sjukvårdsministern skedde. Dessa möten har haft fokus på nationell hjärtstrategi och vården vid KOL.

Debattartiklar under året

DEBATTARTIKLAR I ALTINGET

”Sverige behöver göra mer för att vaccinera riskgrupper mot influensa”

Vi behöver göra mer för att få upp täckningsgraden för influensavaccination och skydda våra sköra medmänniskor. Det skriver Anders Åkesson, förbundsordförande Riksförbundet HjärtLung, i en debattartikel i Altinget.

”Dags att stärka beredskapen – inför vårdplikt”

Beredskapen inom vård och omsorg måste stärkas. Pandemin visade tydligt hur viktigt det är att alla nivåer inom vården är förberedda för att hantera händelser under fredstid. Därför krävs fler åtgärder – som att införa vårdplikt. Det skriver Anders Åkesson, förbundsordförande Riksförbundet HjärtLung i en debattartikel i Altinget.

”Låt inte fler svenskar dö av smutsig luft från trafiken”

Sverige bör anta en nollvision mot förtida dödsfall och allvarliga sjukdomar som orsakas av de luftföroreningar som trafiken ger upphov till, skriver Hjärt-Lungfonden, Riksförbundet HjärtLung och Astma- och allergiförbundet tillsammans med en rad andra civilsamhällesorganisationer och experter i en debattartikel i Altinget.

”Hjärt-kärlsjuka patienter riskerar allvarlig skada om riktlinjer inte följs”

För att ge bästa möjliga vård till patienter med samsjuklighet krävs sammanhållna vårdkedjor. Det skriver Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung, Thomas Magnusson, Diabetes Sverige, och Håkan Hedman, Njurförbundet i en debattartikel i Altinget.

DEBATTARTIKLAR I DAGENS MEDICIN

”Ge KOL-patienter ökad tillgång till rehabilitering”

Att förminska KOL till en ”livsstilsfråga” är att ignorera en allvarlig sjukdom som påverkar hela samhället, skriver Anders Åkesson, förbundsordförande, Riksförbundet HjärtLung i en debattartikel i Dagens Medicin.

”Informera om betydelsen av att registrera i Rikssvikt”

Den låga täckningsgraden kan medföra att Rikssvikt förlorar sin certifiering som nationellt kvalitetsregister, varnar medlemmar i Rikssvikts styrgrupp och forskargrupp i en debattartikel i Dagens Medicin.

”Hjärtsviktsvården sviktar för patienterna”

Vår undersökning visar att patienternas kunskap brister – hälften vet inte vilka symtom de ska hålla koll på, skriver Anders Åkesson, förbundsordförande, Riksförbundet HjärtLung i en debattartikel i Dagens Medicin.

ÖVRIGA DEBATTARTIKLAR

”Funktionsrätten ingen svensk stolthet längre”

Vi var ett föregångsland inom funktionsrätten – nu backar vi tillbaka, skriver 11 organisationer däribland Riksförbundet HjärtLung, i en debattartikel i Aftonbladet på den internationella funktionsrättsdagen.

”Förstärk den medicinska kompetensen i äldreomsorgen”

Ute i landets kommuner och regioner behövs ett politiskt ledarskap som prioriterar äldres vård och omsorg, skriver Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung, och Eva Eriksson, SPF Seniorerna i en debattartikel i Dagens Samhälle.

”Sviktande vård för patienter med hjärtsvikt”

Endast 30 procent av patienterna i Region Halland får tillgång till de läkemedel som ingår i basbehandlingen för hjärtsvikt. Det skriver Riksförbundet HjärtLung i en debattartikel i Hallandsposten och ger en rad förslag på förbättringar i vården av patienter med hjärtsvikt.

”Stoppa resistens med vaccinprogram”

Ett vaccinprogram för äldre skulle förhindra svåra virusinfektioner och efterföljande bakterieinfektioner. Då minskar även behovet av antibiotika och spridning av resistenta bakterier, skriver Riksförbundet HjärtLungs ordförande Anders Åkesson med flera debattörer i en debattartikel i Svenska Dagbladet.

”Det är dags att klimatanpassa hälso- och sjukvården”

I kraft av all den kunskap som finns hos dem som jobbar inom vården är det fullt möjligt att ställa om, skriver Cecilia Winberg och Anders Åkesson, förbundsordförande för Fysioterapeuterna respektive Riksförbundet HjärtLung i en debattartikel i Sydsvenskan.

”Det är dags att införa ett nationellt ramverk för hälsodata”

Vi uppmanar regeringen och länets riksdagsledamöter till beslut om ett nationellt ramverk för hantering och användning av hälsodata. Det skulle bidra till en mer jämlik vård och färre vårdskador, skriver Forska!Sverige och Riksförbundet HjärtLung tillsammans med flera andra.

”Med folkets hälsodata skulle vården bli bättre”

Sverige har unika förutsättningar tack vare våra personnummer. Vi uppmanar regeringen att ta beslut om ett nationellt ramverk med riktlinjer för hantering och användning av hälsodata. Det skulle bidra till att öka jämlikhet, säkerhet och kostnadseffektivitet i vården, skriver Forska Sverige, Riksförbundet Hjärt-Lung tillsammans med 32 andra debattörer.

”Västra Götaland bör anta en nollvision mot luftföroreningar från trafiken”

Efter att nollvisionen mot dödsfall i trafikolyckor infördes i Sverige har dödstalen mer än halverats. Nu bör regionpolitikerna i Västra Götaland anta en nollvision mot förtida dödsfall och allvarliga sjukdomar på grund av luftföroreningar från trafiken. Det skriver Hjärt-Lungfonden och Riksförbundet HjärtLung.

”Gävleborg bör anta en nollvision mot luftföroreningar från trafiken”

Efter att nollvisionen mot dödsfall i trafikolyckor infördes i Sverige har dödstalen mer än halverats skriver Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung, Kristina Sparreljung generalsekreterare Hjärt-Lungfonden och Thomas Sandström överläkare och professor i lungmedicin vid Umeå universitet.

”Stärk rehabiliteringen efter stroke i Dalarna”

Faktorer som bostadsort och kön ska inte få avgöra kvaliteten på vården. Därför uppmanar vi landets regionpolitiker att sätta rehabiliteringen i fokus, så att alla strokedrabbade får samma möjlighet att återgå till ett fullgott liv, skriver Kristina Sparreljung, generalsekreterare för Hjärt-Lungfonden, Mia von Euler, överläkare och professor i neurologi på Örebro universitet, registerhållare

patientregistret Riksstroke samt Anders Åkesson, förbundsordförande Riksförbundet HjärtLung.

”Regionerna bör ha strategier för ökad patientdelaktighet”

Sverige behöver en nationell kraftsamling för att komma närmare en god och nära vård, skriver företrädare för fem patientorganisationer, däribland Riksförbundet HjärtLungs Anders Åkesson.

”Radera de omotiverade skillnaderna i hjärtsjukvården”

Vi ser ett behov av en nationell hjärtstrategi som tar ett samlat grepp, skriver Anders Åkesson, ordförande för Riksförbundet Hjärt Lung och Annica Ravn-Fischer, överläkare i kardiologi.

Riksförbundet i media och på digitala plattformar

Under året har Riksförbundet haft debattartiklar införda i Svenska Dagbladet, Aftonbladet, Dagens Medicin, Göteborgs-Posten, Sydsvenskan, Altinget, och Dagens Samhälle.

Tillsammans med läns- och lokal-föreningar har förbundet också haft debattartiklar i lokalpressen över hela Sverige som till exempel Gefle Dagblad, Dalademokraten och Södermanlands Nyheter.

Vår verksamhet och våra opinionsfrågor har även uppmärksammats i SVT, TV4 och Sveriges Radio med frågor kring hjärt-lungräddning, sms-livräddarsystemets införande i olika regioner, organdonationer och höjda

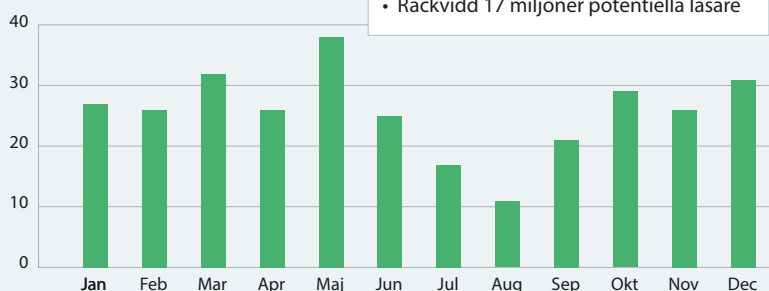
patientavgifter. Mätt på årsbasis visar vår leverantör av mediaartiklar att vi och våra föreningar omnämnts 309

gånger i tryckt och digital form under 2024 till en räckvidd av 17 miljoner potentiella läsare.

Antal omnämnanden i media för Riksförbundet HjärtLung, januari–december 2024

Gröna staplar = Antal artiklar

- 309 omnämnanden i tryckt/digital form
- Räckvidd 17 miljoner potentiella läsare

Pressmeddelanden

Foto: iStock

2024-02-01

Hjärtemånaden – dags att införa en nationell hjärtstrategi

Under Hjärtemånaden 2024 riktar Riksförbundet HjärtLung fokus på hjärtinfarkt som varje år drabbar omkring 22 000 människor i Sverige. Cirka 1 av 5 dör inom 28 dagar. De omotiverade skillnaderna i hjärtsjukvården visar på behovet av en nationell hjärtstrategi.

2024-04-24

Christine Cars-Ingels lämnar Riksförbundet HjärtLung för PRO

Christine Cars-Ingels lämnar sin roll som generalsekreterare på Riksförbundet HjärtLung för att tillträda som förbundssekreterare på PRO. Efter tio år av engagerat arbete och betydande bidrag till organisationen, önskar styrelsen henne lycka till i hennes nya uppdrag.

2024-06-17

Hjärtsviktsrapporten – en av fem får rätt behandling

Riksförbundet HjärtLung presenterar idag den nya rapporten "Ingen tid att förlora – Hjärtsviktsrapporten 2024". Rapporten visar att trots att effektiv behandling har funnits i många år får hjärtsviktspatienter inte tillgång till rätt vård. För många tar det lång tid

att få en diagnos. Endast var femte patient med nedsatt pumpförmåga får fullgod basbehandling. Skillnaderna mellan regioner är stora.

2024-10-01

Ulrica Sundholm ny generalsekreterare Riksförbundet HjärtLung

Den 2 december 2024 tillträder Ulrica Sundholm som ny generalsekreterare för Riksförbundet HjärtLung. Ulrica Sundholm kommer närmast från Cancerfonden, där hon haft rollen som chef för "Kunskap och Stöd". Med en gedigen erfarenhet inom både den ideella sektorn och offentlig förvaltning, tar hon med sig omfattande kompetens inom hälso- och sjukvårdsfrågor och patientstöd.

2024-10-02

Annika räddade maken Pärns liv – får priset Årets hjärt-lungräddare
Pärns hjärta stannade mitt i natten – hustrun Annika räddade hans liv och får priset Årets hjärt-lungräddare 2024. I oktober förra året stannade Pär Wennmans hjärta mitt i natten. Hustrun Annika fick med hjälp av barnen, larmoperatören och så småningom blåljuspersonal i gång det igen. Nu får hon priset Årets hjärt-lungräddare 2024 av Riksförbundet HjärtLung, HLR-rådet och Stiftelsen för hjärt-lungräddning i Sverige.

2024-10-24

"Ett underbetyg att så få uppfattar sig ha fast läkarkontakt"

Över hälften upplever att de behöver en fast läkare i primärvården, men bara tre av tio uppfattar att de har det. Det finns också skillnader i tillgång mellan olika delar av landet, men inga signifikanta skillnader i behov, det visar en ny undersök-

ning från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

– Resultatet är i nivå eller något lägre jämfört med de föregående årens undersökningar. Det är ett tecken på att arbetet mot en personcentrerad vård och omställning till en god och nära vård går för långsamt. Det här är ett underbetyg och nu måste regionerna jobba hårdare, säger Anders Åkesson, från Riksförbundet HjärtLung.

2024-10-31

KOL – en förbisedd folksjukdom

Omkring en halv miljon människor i Sverige lever i dag med lungsjukdomen KOL men endast var tredje som är drabbad har fått diagnos och har därför inte rätt behandling. – En enkätundersökning bland våra medlemmar med KOL visar att det kan dröja upp till tre år innan du får en diagnos. Det är inte rimligt med tanke på att det finns minispirometrar som kan genomföra en snabbscree-ning av människor med symtom på KOL, säger Anders Åkesson, ordförande i Riksförbundet HjärtLung.

KOL-rapporten från 2023. Under Lungmånaden i november riktade vi ljuset på KOL och lungsjukdom.

Anders möter – en serie webinarier

Anders möter är en serie livesända samtal där vår förbundsordförande Anders Åkesson träffar kunniga personer och makthavare som utifrån ett patientperspektiv diskuterar frågor som rör hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. Webinarierna finns på YouTube och hjart-lung.se.

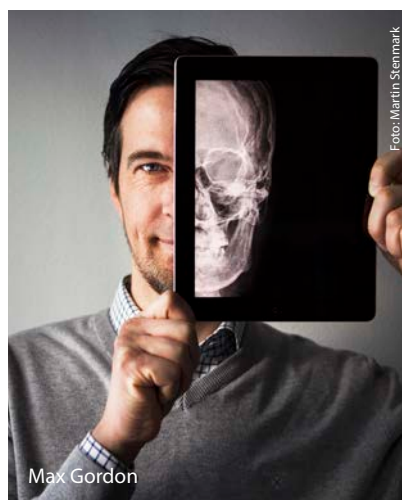
Jean-Luc af Geijerstam,
generaldirektören på Myndigheten
för vård- och omsorgsanalys

I ett samtal om framtidens vård diskuterades bristande likvärdighet avseende tillgänglighet och kvalitet över landet och behovet av en mer personcentrerad nära vård som behöver innefatta en ökad samverkan mellan vården och patientrepresentanter.

Vid två tillfällen genomfördes webinarium med Jean-Luc på samma ämne.

Anders Henriksson,
ordförande SKR

I detta webinarium träffade Anders Åkesson ordförande för SKR och pratade om vikten av att hjälpas åt för att hemmonitorering ska kunna erbjudas fler patienter med kroniska sjukdomar så som KOL och hjärtsvikt och att SKR borde gå före och visa vägen när det gäller patientutbildningar.

Max Gordon,
docent vid institutionen för kliniska
vetenskaper och överläkare på KI

Max Gordon, som vunnit priset Årets AI Svensk, berättade om hur AI används i vården, hur det kan komma att användas i framtiden och vilka AI-verktyg som han själv utvecklat för att hjälpa människor vid exempelvis hjärtsjukdom.

Björn Klinge,
specialisttandläkare och
professor emeritus vid institutionen
för odontologi

Björn Klinge berättade om sambandet mellan hjärta och tandhälsa och vad som är speciellt viktigt att tänka på för en person med hjärtsjukdom.

Nikolaos Pournaras,
specialist i allmänmedicin,
doktorand inom ämnesområdet KOL
och ordförande i NAAKA

I detta webinarium berättade Nikolaos Pournaras om KOL, vad som är bra KOL-vård och vad man som individ själv kan göra.

Malin Grape,
ambassadör för Socialdepartementets
arbete mot antimikrobiell resistens

AMR, antimikrobiell resistens, hotar både liv och vår gemensamma sjukvård. Samtalet handlade om faran med antibiotikaresistens, där personer som lever med våra diagnoser drabbas när det blir allt svårare att hitta effektiva antibiotika på grund av resistensutveckling.

Sofia Wallström,
generaldirektör på IVO,
Inspektionen för vård och omsorg

Ett webinarium om vad som händer när ett fel begås i sjukvården. Vilka rättigheter man har som patient och hur man gör för att klaga på sjukvården.

Webinarierna fortsätter under 2025 på:
<https://www.hjart-lung.se/vart-arbete/vill/anders-moter/>.

Tidigare samtal finns samlade på riksförbundets YouTube-kanal och på hjart-lung.se.

Hjärtsviktsrapporten 2024: "Ingen tid att förlora"

En ny rapport visar att hjärtsviktpatienter inte får tillgång till rätt vård trots att effektiv behandling har funnits i många år. Endast var femte patient får fullgod basbehandling.

Hjärtsviktsrapporten 2024.

En folksjukdom

Mellan 200 000–300 000 personer i Sverige lever med folksjukdomen hjärtsvikt. Det är en sjukdom med hög dödlighet, nästan en tredjedel dör inom ett år efter att diagnosen ställts. Årligen insjuknar ca 40 000 personer i hjärtsvikt.

Sjukdomstillståndet innebär att hjärtat inte längre klarar av att pumpa ut tillräckligt med blod i kroppen, eller att det inte kan slappna av och fyllas med blod efter en sammandragning.

Hjärtsviktsrapporten 2024 visar att många patienter inte har tillgång till rätt vård och att det tar det långa tiden att få en diagnos, bland annat på grund av en bristande tillgång till ultraljud. Endast var femte patient med nedsatt pumpförmåga får fullgod basbehandling och skillnaderna mellan regionerna är stora. Trots att effektiv behandling har funnits i många år är det en stor del av patientgruppen som inte får tillgång till rätt vård.

Omvårdnad, uppföljning och stöd avgörande – och det brådskar

Diagnosen följer patienten under resten av livet och behovet av god vård, kontinuerlig uppföljning och stöd i vardagen är stort.

– Rapporten visar tydligt att det behövs satsningar på den här patientgruppen – och det brådskar. Vetskapen om att hjärtat riskerar att sluta slå innebär en konstant oro och rädsla som leder till social isolering och en sorg över att livet för alltid har förändrats. Om patienterna ges tillgång till modern behandling enligt riktlinjer och vårdförlopp kan hjärtsvikt behandlas effektivt, säger Anders Åkesson, förbundsordförande på Riksförbundet HjärtLung.

Enkät visar på stora brister

I rapporten presenterar Riksförbundet HjärtLung resultatet av en medlemsundersökning som visar på många luckor i vårdförloppet, däribland den långa väntetiden.

- Var femte svarande fick vänta mer än ett år från den första vårdkontakten tills diagnosen ställdes.
- Fyra av tio uppgav att de inte fått tillräckligt med information om sin behandling.
- Åtta av tio hade inte erbjudits någon patientutbildning.
- Nio av tio saknade en personlig behandlingsplan.
- Var fjärde svarande hade inte tillgång till en hjärtsviktsmottagning.

73 procent av de svarande i enkäten uppgav att de hade andra sjukdomar utöver hjärtsvikt som t ex andra hjärt- och kärlsjukdomar, njursjukdomar, diabetes eller kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL). 61 procent kände

att hjärtsvikten begränsade dem i vardagen. Endast en av tio hade fått träffa en fysioterapeut, trots att fysioterapi är en väsentlig del av behandlingen för hjärtsviktpatienter.

Hjärtsvikt behandlas effektivt med läkemedel, men endast en femtedel av alla hjärtsviktpatienter med nedsatt pumpförmåga får behandling med de läkemedel som ingår i basbehandlingen.

Patienterna blir inte rustade i sjukvården för att möta sin sjukdom, hälften av riksförbundets medlemmar med hjärtsvikt vet inte vilka symtom de ska hålla koll på. Det ökar risken för sjukhusinläggning, säger Anders Åkesson.

– Vi är oroade över den ojämlika hjärtsviktsvården i landet. Trots medicinska framsteg upplever våra medlemmar brister från diagnos till uppföljning. Vi på Riksförbundet HjärtLung vill se en mer personcentrerad vård som sträcker sig från ett akut insjuknande till rehabilitering, med ett helhetsperspektiv som stärker patienter, säger Anders Åkesson.

Tidig upptäckt, regelbunden kontakt med en hjärtsviktsköterska via hjärtsviktsmottagningar samt patientutbildning med egenvård utgör viktiga delar av en god vård för hjärtsviktpatienter.

Fyra viktiga fokusområden:

- Korta köerna till ultraljud av hjärtat.
- Öka blodprovstagning av NT-proBNP för att hitta fler.
- Inför vårdförlopp för hjärtsvikt i alla regioner för en god vård.
- Satsa på fler hjärtsviktsmottagningar i hela landet.

Kanaler mot omvärlden

Riksförbundet HjärtLungs ambition är att nå ut brett med information till flera målgrupper – politiker, hälso- och sjukvårdspersonal, beslutsfattare inom vården samt våra medlemmar och allmänheten.

- > Vår hemsida: hjart-lung.se
- > Kommunikation via sociala medier och nyhetsbrev
- > Värvning
- > Insamling
- > Enhetlig marknadsföring

Vår hemsida: hjart-lung.se

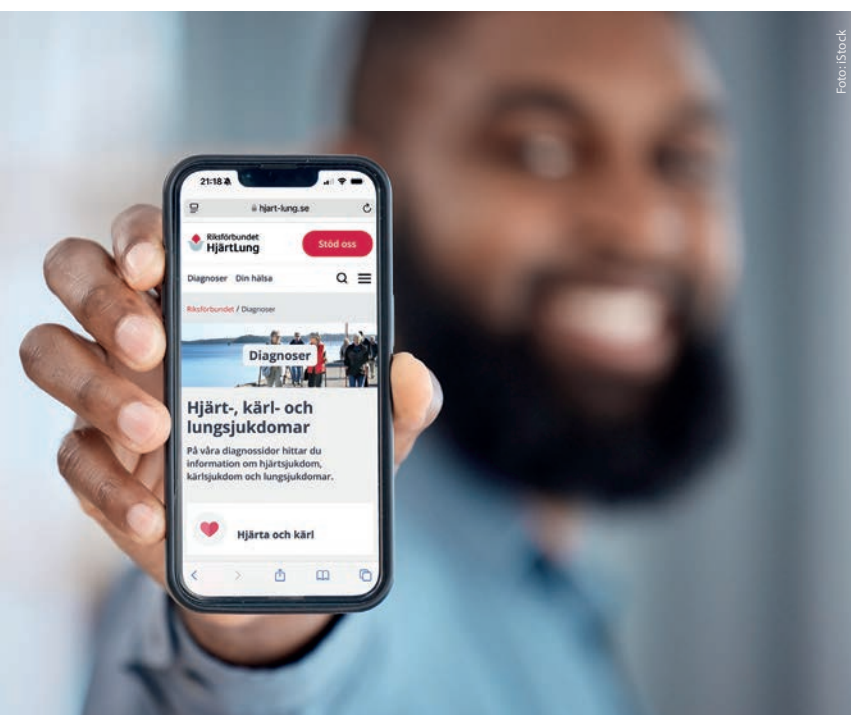

Foto: iStock

Vår hemsida **hjart-lung.se** hade drygt 488 000 fler besök under 2024 jämfört med 2021.

Hemsidan får allt fler besökare

På riksförbundets hemsida **hjart-lung.se** finns information om diagnoser, nyheter om de aktiviteter, frågor och projekt vi driver och stöd till våra föreningar på våra föreningssidor.

Hemsidan riktar sig både till människor med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom och deras närstående, till allmänheten och till styrande inom hälso- och sjukvården.

Diagnossidorna om högt blodtryck, hjärtinfarkt, förmaksflimmer och KOL, kroniskt obstruktiv lungsjukdom är några av våra mest besökta sidor.

Hemsidan har också ingångar riktade speciellt till vården, till en hälsointresserad allmänhet och en egen ingång med information, tips och nyheter för våra föreningar runt om i landet.

Förmaksflimmer

Förmaksflimmer ger ofta symptom som hjärklappning, andfåddhet och trötthet, men en tredjedel har inga symptom.

Läs mer om förmaksflimmer →

Hjärtinfarkt

Akut hjärtinfarkt orsakas oftast av en blodpropp i hjärtats kranskärl, vilket gör att blod- och syretillförseln stoppas.

Läs mer om hjärtinfarkt →

Högt blodtryck

Ett för högt blodtryck ökar risken att drabbas av allvarliga sjukdomar som stroke, hjärtsvikt, njursvikt och hjärtinfarkt.

Läs mer om högt blodtryck →

Diagnossidorna om bland annat förmaksflimmer, hjärtinfarkt och högt blodtryck är välbesökta.

Under **Din hälsa** får läsaren kunskap om vilka områden som är viktiga för hälsan och konkreta förslag på hur man kan ta hand om sig med hjälp av Riksförbundets aktiviteter.

Under **För vården** hittar vårdprofessionen våra patientutbildningar och hur de kan använda oss som bollplank och kunskapskälla i såväl den dagliga vården som i forskning.

Lilla blodtrycksskolan

Vi vill att fler ska få koll på sitt blodtryck och snabbt kunna upptäcka och behandla ett högt blodtryck. Därför har vi byggt upp kunskapssidan **Lilla blodtrycksskolan**. Genom att mäta blodtrycket regelbundet kan du tidigt upptäcka ett stigande blodtryck och få behandling som minskar risken för andra sjukdomar.

Exempel på text och illustration från diagnossidan om högt blodtryck:

Högt blodtryck ökar risken för andra sjukdomar.

Det är viktigt att hålla koll på sitt blodtryck eftersom ett för högt blodtryck ökar risken att drabbas av allvarliga sjukdomar som stroke, njursjukdom, hjärtsvikt, hjärtinfarkt, rytmrubbningar i hjärtat som exempelvis förmaksflimmer. Ett högt blodtryck ökar också risken för diabetes, och med tiden även för demens.

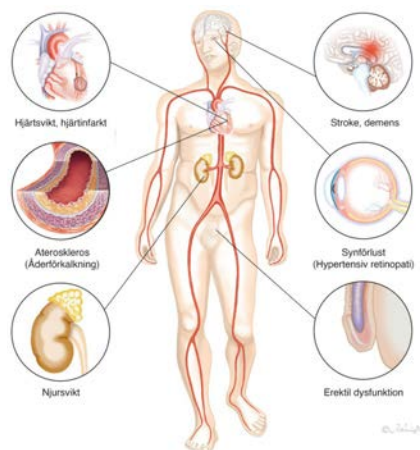
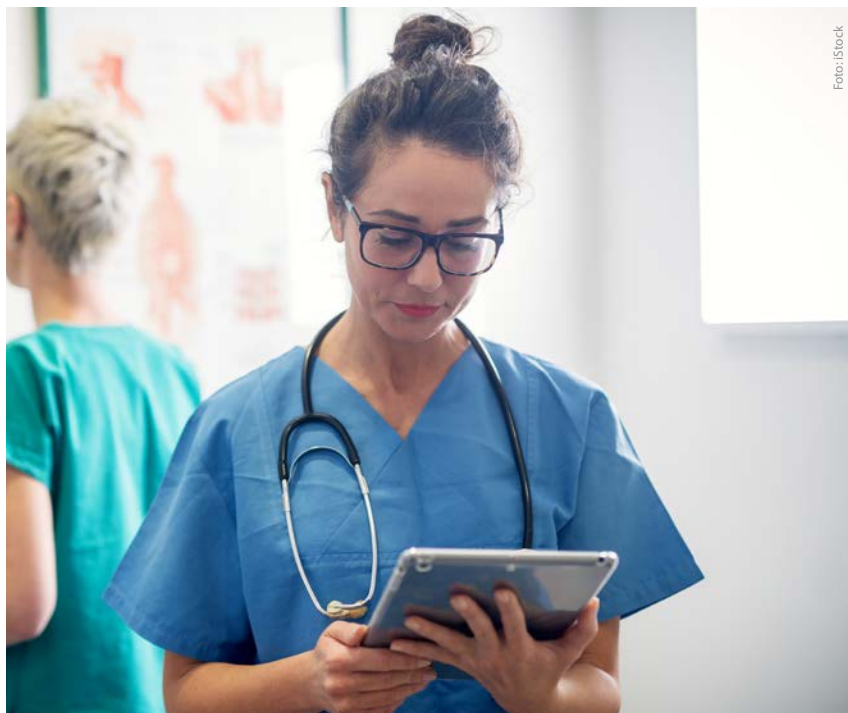

Illustration: Karin Lodin

Kommunikation via sociala medier och nyhetsbrev

På våra medieplattformar finns information till bl a vården, allmänheten och medlemmar.

Sociala medier

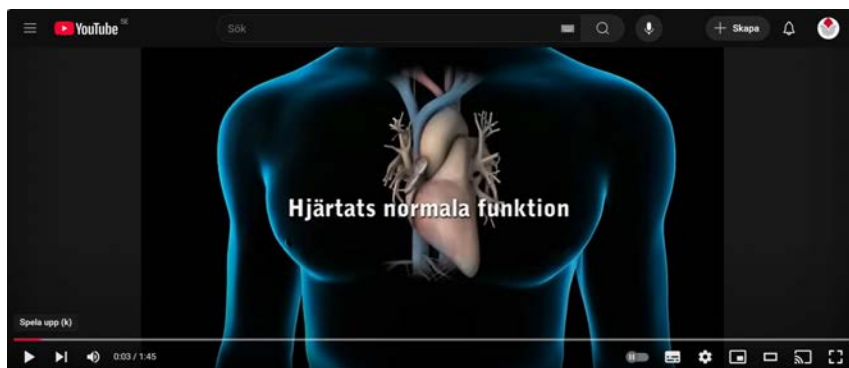
Riksförbundet HjärtLungs ambition är att nå ut brett med information till flera målgrupper – politiker, hälso- och sjukvårdspersonal, beslutsfattare inom vården samt allmänheten och våra egna medlemmar. Vi arbetar långsiktig för att bygga upp en bred följarbas på våra sociala medieplattformar och våra konton växer i en stadig takt.

Antal följare på Riksförbundet

HjärtLungs kanaler:

- Facebook: 15 700
- X (f.d. Twitter): 570
- Instagram: 1 360
- LinkedIn: 390
- YouTube: 2 130

Under 2024 hade vi en räckvidd på 785 000 för vårt Facebook-konto och 94 000 för vårt Instagram-konto.

På vår YouTube-kanal har den mest sedda film "Hjärtats normala funktion" 146 700 visningar.

Riksförbundets digitala medlemsbrev.

Digitalt nyhetsbrev

Vårt nyhetsbrev är en av de viktigaste informationskällorna till våra medlemmar. Här får de aktuell information om Riksförbundet HjärtLungs aktiviteter, ny kunskap inom området hjärt-, kärl- eller lungsjukdom samt hur vi lyfter patienternas frågor i vårddebatten.

Genom nyhetsbrevet får medlemmarna möjlighet att anmäla sig till digitala träningspass, seminarier och utbildningar. Vi skriver om teman kopplade till vår verksamhet som till exempel hjärt-lungräddning, våra kampanjmånader, forskning och föreläsningar.

Värvning

Medlemsvärvning och insamling är viktiga och ständigt pågående aktiviteter. Ju fler medlemmar och ju mer insamlade medel vi har desto större möjlighet har vi att påverka och ge alla som lever med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom ett längre och rikare liv.

Väravningsvykort som föreningarna använder under väravningskampanjerna.

Väravningsannons.

Riksförbundet HjärtLung är en av Sveriges största patientorganisationer med närmare 35 000 medlemmar och 160 föreningar över hela landet. Med varje ny medlem ökar våra förmåga att påverka, förändra och förbättra.

Under året har föreningar, medlemsorganisationer och förbunds-kansliet med gemensam kraft arbetat för att värva fler medlemmar till organisationen. Det har gett fina resultat och vi ser en glädjande ökning av antalet nyvärnade medlemmar till organisationen.

Återvärvning

I april uppmanades föreningarna att kontakta de medlemmar som ännu in förnyat sitt medlemskap i syfte att värva tillbaka dem. I september genomfördes en central återvärvningskampanj med ett särskilt medlemserbjudande för att värva tillbaka utträdde medlemmar.

Kampanjmaterial

Det finns en stor mängd material som föreningarna kan använda sig av under väravningskampanjerna:

- Väravningskuvert som innehåller information om organisationen och hur man blir medlem
- Väravningsvykort
- Bli medlem-planscher
- Roll-up och beachflag
- Giwe-aways med budskap.

Tipsbladet "Att värva medlemmar" hjälper föreningarna att planera och genomföra väravningsinsatser. Under året har allt material reviderats.

Väravningskampanjer under året Hjärtmånaden, Lungmånaden och HLR-veckan

Under våra kampanjmånader Hjärtmånaden, Lungmånaden samt HLR-veckan har organisationen extra fokus på väravnning. Vid dessa tillfällen har centrala väravningskampanjer

genomförts i sociala medier och våra lokalföreningar har regionalt och lokalt värvat nya medlemmar genom att ordna seminarier, aktiviteter och delat ut informationsmaterial och väravningsvykort.

"Våga fråga en vän"

Genom kampanjen "Våga fråga en vän" vill vi engagera våra medlemmar att värva en vän. Som tipsare får man en SverigeLott som tack. Kampanjen körs regelbundet under året som annons i tidningen Status, i våra nyhetsbrev och på hemsidan.

Väravningsstävling gav nytt rekord

Under hösten genomfördes en nationell väravningsstävling i samband med vårt hösterbjudande: Bli medlem från 1 oktober och få 3 månader på köpet. Resultatet blev ett nytt väravningsrekord där vi fick närmare 1 200 nya medlemmar på två månader.

Insamling

Insamling är en förutsättning för att Riksförbundet HjärtLung ska kunna fortsätta sitt viktiga arbete. Vår verksamhet finansieras till stor del av offentliga bidragsgivare, medlemsavgifter, stiftelser och gåvomedel från privatpersoner och företag. Tack vare generösa stöd och gåvor kan Riksförbundet HjärtLung sprida kunskap, informera och stödja forskning.

Insamlingskampanjer under året

Under det gångna året har vi fortsatt med kampanjen ”Varje dag slutar 25 hjärtan att slå” som lyfter vårt arbete med hjärt-lungräddning och utbildning av HLR-instruktörer.

Med en kortfilm och annonser i sociala medier, annonsering i Status, nyhetsbrev till våra medlemmar och givare, sms-utskick till medlemmar och givare samt direktbrev till 10.000 hushåll har vi nått ut med kampanjen. Effekten har blivit en glädjande ökning av antalet månadsgivare och engångsgåvor till organisationen.

Gåvor, månadsgivare och testamentsgåva

Vi har underlättat för den som vill testamentera en gåva till oss och på vår hemsida kan man enkelt och tryggt upprätta ett testamentet. Som tack bjuder vi på digital förvaring. Det är en ny tjänst i samarbete med den digitala juristbyrån Lawly, med vilka vi också genomförde ett webinarium om testamenten i december. Ett 60-tal deltagare var med och lyssnade.

Humanfonden

Riksförbundet HjärtLung är en av förmånstagarna i Humanfonden i Swedbank, där personer som investerar i fonden skänker 2 procent av sitt sparande till en organisation

Riksförbundet HjärtLungs verksamhetschef Ulrika Fridsell tog emot ett diplom från Folkspel som visar att överskottet till riksförbundet 2024 blev 1 897 351 kronor.

som de själv väljer. Genom Humanfonden fick riksförbundet 757 444 kronor för 2024.

Vi annonserar regelbundet för Humanfonden i vår medlemstidning Status.

Lotterier från Folkspel

Folkspel är en ideell och politiskt obunden organisation med 72 medlemsorganisationer, varav Riksförbundet HjärtLung är en. Folkspel är föreningslivets eget lotteribolag och drivs helt utan privata vinstintressen, allt överskott går tillbaka till Sveriges föreningsliv.

Som medlem i Folkspel får riksförbundets föreningar och medlemsorganisationer sälja deras lotter Bingo-lotto, Sverigelotten och den digitala prenumerationslotten Joyna. Det ger lokalföreningarna en möjlighet att öka sina intäkter.

Riksförbundet HjärtLung fick totalt ta emot 1 897 351 kronor i överskott från 2024 års lotteriverksamhet.

Tryggt givande genom 90-konto och Giva Sverige

För att alla som skänker pengar till Riksförbundet HjärtLung ska känna sig trygga med hur gåvorna används har vi skapat en informationssida ”Så här gör du skillnad”, där vi redovisar vad pengarna går till.

Vårt arbete kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll som granskar att vi följer de regler som gäller för organisationer med 90-konto. Kostnaderna för insamling och administration får inte överstiga 25 procent av de totala intäkterna. Vårt nyckeltal för 2023 uppgår till 19 procent och vår insamlingsverksamhet är godkänd.

Vi är också certifierade medlemmar i Giva Sverige, Sveriges branschorganisation för insamlingsorganisationer. Det innebär att vi står för kvalitet och professionalitet i vår verksamhet och bedriver insamling av gåvor på ett tryggt, etiskt och transparent sätt. Av Giva Sverige har vi erhållit märkningen Tryggt givande 2024.

Enhetlig marknadsföring

Marknadsföring sker i alla våra kanaler – på vår webb, i nyhetsbrev, i sociala medier och genom annonser. Det är kort sagt ALLT det vi gör för att stärka vårt varumärke.

Genom kampanjfilmerna "Vi finns här" berättar Riksförbundet HjärtLung vad vi står för, vad vi erbjuder och vad vi gör för alla med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. Andra kampanjer som syns under året är "Kraft att förändra!" och "Varje dag slutar 25 hjärtan att slå".

Så når vi ut

Riksförbundet HjärtLung är en organisation med stor kunskap och erfarenhet som företräder våra medlemmar. Vi har kraft att förbättra livet och att förändra vården för våra patientgrupper.

För en stor organisation som vår med 160 föreningar över hela landet är det viktigt att ge en samlad bild av vilka vi är. Under 2023 sjösatte vi därför en ny varumärkesplattform och kommunikationsstrategi för att förtydliga bilden av oss och vad vi står för. Det arbetet har fortsatt under 2024.

Idén med varumärkesplattformen är att göra det enklare för oss, våra medlemmar, patienter, närstående, anställda inom vården, journalister med flera att dela den rätta känslan av Riksförbundet HjärtLung.

Till vår hjälp har vi ett tydligt syfte, ett särskiljande och motiverande varumärkeslöfte, en ledstjärna i form av en vision, målgruppsbeskrivningar och budskap samt vägledande principer som beskriver hur vi ska agera för att nå våra mål. Allt sammanfattat i en devis som uttrycks med rätt ton och attityd.

Enhetligt budskap i alla kanaler

Vårt informationsmaterial har kontinuerligt uppdaterats med ett enhetligt budskap och en tydlig grafisk profil. Det gäller även på våra digitala plattformar som webbplatsen, i nyhetsbrevet och de sociala medierna.

Våra lokalföreningar har fått underlag, genomgångar och information för att kunna presentera riksförbundet och det arbete vi gör för att förbättra livskvaliteten för våra patientgrupper.

Samarbeten och nätverk

Vi samarbetar med en lång rad svenska och internationella organisationer och företag och bedriver intressepolitiskt arbete i frågor som är viktiga för våra patientgrupper.

> Samarbeten och nätverk som vi ingår i

Samarbeten och nätverk som vi ingår i

Samarbete med och medlemskap i andra organisationer

Riksförbundet HjärtLung är medlem i Funktionsrätt Sverige, en paraplyorganisation som samlar merparten av patient- och funktionshinderorganisationerna i landet med 53 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar drygt 400 000 människor. De bedriver intressepolitiskt arbete i flera viktiga gemensamma frågor med fokus på funktionsrätt.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning gäller i Sverige sedan 2009 och Riksförbundet HjärtLung ställer sig bakom ett uppdrag på initiativ av ungdomsorganisationerna om att den också ska bli svensk lag.

Via Funktionsrätt Sverige är vi engagerade i Funktionsrättsbyrån som arbetar mot diskriminering.

Riksförbundet är medlem i och samarbetar med följande organisationer:

- Arbetsgivarföreningen Fremia
- Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)
- Effektfyllt
- Folkspel
- Forum for Health Policy
- Funktionsrätt Sverige
- Giva Sverige
- HandikappHistoriska föreningen
- HLR-rådet
- Ideell Arena
- MyRight
- Studieförbundet ABF
- SVALO
- Svensk Insamlingskontroll
- Tobaksfakta

Vi samverkar med dessa organisationer:

- Forska!Sverige
- Funktionsrättsbyrån
- Leading Health Care
- Sveriges fysioterapeuter
- Sveriges Arbetsterapeuter

Som patientföreträdare

Vår förbundsordförande Anders Åkesson är ledamot i vårdansvarskommittén som utreder den svenska hälso- och sjukvården fram till 2025. Han är ledamot i regeringens patientråd via Funktionsrätt Sverige. Riksförbundet företräder även Funktionsrätt Sverige i samråd hos Socialstyrelsen, Myndigheten för vård och omsorgsanalys, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)/Inera och Myndigheten för Delaktighet. Vi har också egna samrådsplatser hos Socialstyrelsen, SKR, Tandvårds- och läkemedelsverket (TLV), Läkemedelsverkets patient- och konsumentråd.

Riksförbundet HjärtLung är fortsatt engagerad i Patientriksdagen. Vi har fortsatt samarbetet med kvalitetsregistren i Sverige; Ablationsregistret, Luftvägsregistret, Riksvikt, Swedehart, Swedevox och Swedvasc. I några av kvalitetsregistret var vårt deltagande vilande under hösten men tas upp igen till 2025.

Riksförbundet deltar i flera nordiska och europeiska samarbeten genom:

- Nordiska Hjärt- och Lungsjukas Förbund (NHL)
- Nordiska Hjärtunionen (NHU)
- European Heart Network (EHN)
- The European Lung Foundation (ELN)
- The European Federation of Allergy (EFA)
- Airways Diseases Patient's Associations
- Guard-Heart (europeiskt nätverk kopplat till Region Västerbotten).

Några nedslag i det internationella samarbetet

Riksförbundet HjärtLung var tillsammans med Astma- och allergiförbundet medarrangörer när The European Federation of Allergy (EFA) arrange-

Vice ordförande Jörgen Warberg representerade Riksförbundet HjärtLung på European Heart Network.

rade sitt årsmöte i Stockholm i april 2024. Patientorganisationer från hela Europa delade viktiga erfarenheter, och för riksförbundets del prioriterades särskilt KOL-frågorna.

Årsmötet för European Heart Network (EHN) ägde rum i maj 2024 i Amsterdam. En europeisk hjärtstrategi samt goda nationella idéer, projekt och arbetssätt diskuterades tillsammans med våra systerorganisationer i Europa.

Nordiska Hjärtunionens (NHU) årliga möte ägde rum i september 2024 i Torshavn på Färöarna. Patientorganisationer från hela Norden delade erfarenheter med varandra och från riksförbundets sida lyfte vi särskilt arbetet med vår flimmerrapport. Alla länder enades om ett gemensamt uppdrag till politiker och beslutsfattare i våra respektive länder om behovet av en hjärtstrategi på nationell, nordisk och EU-nivå.

Företagssamarbeten

I riksförbundets arbete mot hypertoni (høgt blodtryck) har vi två intressanta företagssamarbeten. SundMed är ett svenskt företag inom sjuk- och hälsovård och medicinteknisk utrustning.

De är även en ledande återförsäljare av blodtrycksmätare. Tillsammans med dem har vi avtal om att dela information och kampanjer om vikten av att mäta sitt blodtryck. SundMed trycker och bipackar Riksförbundet HjärtLungs värvningsmaterial med alla blodtrycksmätare de säljer.

Tillsammans med Apoteket AB har vi under 2024 inlett ett samarbete i syfte att öka allmänhetens kunskap och medvetenhet om varför man ska mäta sitt blodtryck. Avsikten är att under 2025 publicera en blodtrycksrapport som ska tjäna som underlag i vår och Apoteket AB:s kommunikation om hypertoni.

Forskningssamarbeten

Carepath

Riksförbundet HjärtLung är en av ca 40 partners i ett godkänt projekt inom ramen för ett av EU:s Horizonsatsningar, kallat Carepath. Vi finns med som en av fyra patientföreningar (tillsammans med Spanien, Israel och Polen). Det statliga forskningsinstitutet RISE är koordinatör och projektledare för projektet, och de stöttar oss i arbetet.

Forskningsprojektet handlar om en 5-årig studie för att stötta patienter till bättre följsamhet när det gäller läkemedelsbehandlingar. Projektets syfte

På Färöarna träffades patientorganisationer från hela Norden till Nordiska Hjärtunionens möte.

är att ta fram en verktygslåda som kan stötta patienter och vård till en bättre följsamhet, i syfte att nå bättre medicinska resultat men också bättre mående hos patienter. Projektet tittar på tre olika sjukdomsgrupper; kardiovaskulär, typ 2 diabetes och obesitas.

MediTuner

Intresserade medlemmar bjöds in till en KOL-träff där de fick möjlighet att öka sin kunskap om KOL och vad

man som individ kan göra för att leva ett så friskt liv som möjligt och att hantera sin sjukdom på bästa sätt i sin vardag. Under träffen kunde medlemmarna också nätverka och dela med sig av erfarenheter med varandra. De deltagare som ville utförde vid träffen också användartester för en ny app för egenvård som syftar till att underlätta hanteringen av KOL-symptom och förbättra livskvaliteten.

Forskningsstöd

Översyn av forskningsstödet

Den översyn av forskningsstödet som Riksförbundet HjärtLung beslutade om i april 2023, som innebar att inte utlysa några forskningsmedel under 2023, förlängdes under första halvåret 2024. Översynen syftade till att se hur vi på bästa sätt kan stödja forskning

framöver som bidrar till ett friskare och aktivare liv för våra medlemmar.

Till följd av ett stort fokus på riksförbundets ekonomi samt byte av generalsekreterare under det gångna året blev det inte möjligt att dela ut några forskningsmedel under andra halvan av 2024.

150 forskningsstudier har fått stöd

Fram till 2023 delade riksförbundet ut cirka 2–2,5 miljoner kronor årligen och under åren 2014–2023 gav vi ekonomiskt stöd till 150 forskningsstudier som kan förbättra livsvillkoren för den som lever med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom.

Ekonomisk översikt 2024

Cirkeldiagrammen visar riksförbundets intäkter och kostnader för verksamhetsåret 2024.

Intäkterna är högre än kostnaderna och årets resultat på 20,6 mkr har ökat det egna kapitalet.

Förbundsavgifterna är den del av medlemsavgifterna som går till riksförbundet och insamlade medel

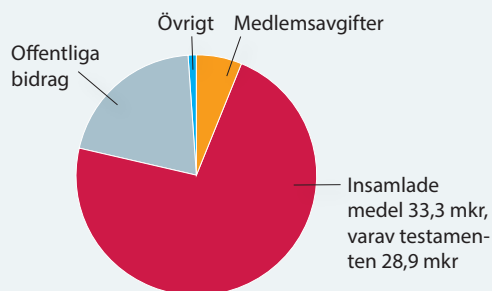
är alla bidrag och gåvor från privatpersoner, företag, organisationer och stiftelser.

Kostnaderna är uppdelade efter verksamhetsområde inklusive personalkostnader och fördelade gemensamma kostnader.

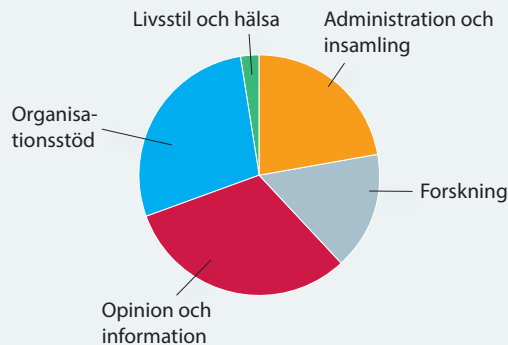
Kostnader avseende forskning avser forskningens resultat omsatt

till praktisk nytta för alla med hjärt-, kärl- eller lungsjukdomar. I dessa kostnader ingår HLR-utbildning, spridning av forskningsresultat, opinionsbildning för förändringar inom vården utifrån forskningsresultat med mera.

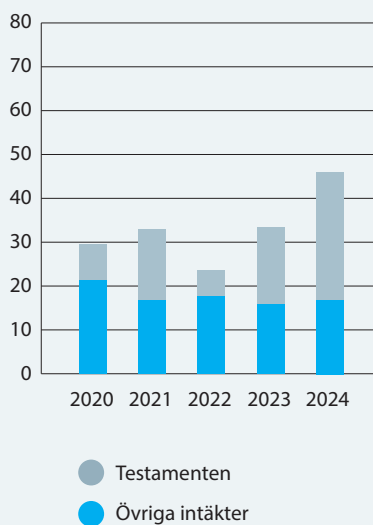
Intäkter 45,9 mkr

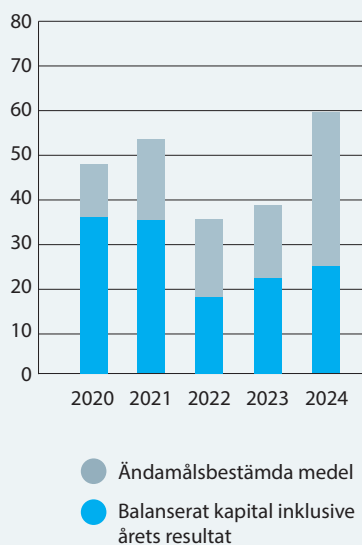
Kostnader 25,6 mkr

Verksamhetsintäkter 2020–2024, mkr

Eget kapital 2020–2024, mkr

Årsredovisning 2024

Riksförbundet HjärtLung

Org.nr: 80 20 00– 6410

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Riksförbundet HjärtLung får härmed avge årsredovisning för år 2024. Belopp anges i Tkr om inget annat anges.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Ändamål och vision

Riksförbundet HjärtLung är en sammanslutning av föreningar för personer med hjärt-, kärl- och lungsjukdom i Sverige, med säte i Stockholm. Riksförbundet bildades 1939 och är en av Sveriges största patientorganisationer. Vi ska med ledning av kongressbeslut, stadgar och verksamhetsinriktning arbeta för personers med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom intressen genom opinionsbildning, livsstilsförändring och gemenskap. Vår värdegrund är allas lika värde.

Riksförbundet ska i frågor som rör personer med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom:

- erbjuda kunskap, gemenskap och stöd för livsstilsförändringar.
- verka för god sjukvård och en effektiv rehabilitering och eftervård.
- tillse att vård och myndigheter får del av medlemmarnas kunskap och erfarenhet.
- driva ett aktivt opinions- och påverkansarbete i samhället.
- stimulera förebyggande och hälsofrämjande verksamheter.
- stödja och stimulera läns- och lokalföreningarnas samt medlemsorganisationernas verksamheter.
- verka för samverkan med medicinsk sakkunskap, myndigheter, organisationer och enskilda inom samhälls- och näringsliv.
- stödja forskning med ett patientperspektiv.
- vid behov bidra till att nya föreningar bildas.

Vår vision är att personer med hjärt-, kärl- och lungsjukdom ska ha ett bra liv. En grundtanke i riksförbundets verksamhet är att alla människor har rätt att efter behov få bästa möjliga hälsooch sjukvård oavsett kön, ålder och var man bor.

En patientorganisation

Vi består av cirka 160 lokal- och länsföreningar över hela landet samt medlemsorganisationer. Föreningarna

är egna juridiska personer men måste anta och följa de stadgar som riksförbundets kongress beslutar om.

Kongressen är riksförbundets högsta beslutande organ och sammanträder vart tredje år. Nästa ordinarie kongress hålls i juni 2025. Vi har under 2024 följande fem anslutna medlemsorganisationer som samlar medlemmar med en specifik hjärt-, kärl- eller lungdiagnos; Apne Sverige (sömnapne), Lungfibrosföreningen (lungfibros), Patientföreningen FH Sverige (familjär hyperkolesterolemi), Viking (hjärt och lungtransplanterade), Riksföreningen för PAH (hjärt- och lungsjukdom) samt Aorta Dissektion Föreningen Skandinavien (kärlsjukdom).

Medlemmarna i Riksförbundet HjärtLung utgörs i första hand av personer med en hjärt-, kärl eller lungsjukdom, samt närstående till dessa personer. Enligt stadgarna kan var och en som stöder riksförbundets ändamål bli medlem i en lokalförening, medlemsorganisation eller direktmedlem i riksförbundet. Vid utgången av året hade riksförbundet totalt 33 503 (33 923) medlemmar. Antalet lokalföreningar vid årsskiftet uppgick till 133 (136) stycken. Förändringen under året beror 3 stycken nedlagda föreningar.

- Riksförbundet HjärtLung Landskrona har lagts ner och medlemmar har erbjudits ny föreningstillhörighet hos Riksförbundet HjärtLung Helsingborg.
- Riksförbundet HjärtLung Åmål-Norra Dal har lagts ner och medlemmar har erbjudits ny tillhörighet hos Riksförbundet HjärtLung Dal-Vänersborg.
- Riksförbundet HjärtLung Haninge-Tyresö har lagts ner och medlemmar har erbjudits ny föreningstillhörighet hos Riksförbundet HjärtLung Nacka-Värmdö.

Samarbete med och medlemskap i andra organisationer

Riksförbundet HjärtLung är medlem i Funktionsrätt Sverige, en paraplyorganisation som samlar merparten av patient- och funktionshinderorganisationerna i landet. De bedriver intressepolitiskt arbete i flera viktiga gemensamma frågor med fokus på funktionsrätt.

Vi är medlem i följande organisationer och samarbetar med i olika frågor:

Arbetsgivarföreningen Fremia, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN), Effektfullt, Folkspel, Forum for Health Policy, Giva Sverige, HandikappHistoriska föreningen, HLR-rådet, Hjärtuppropet, Ideell Arena, MyRight, Studieförbundet ABF, SVALO, Svensk Insamlingskontroll och Tobaksfakta.

Riksförbundet samverkar även med följande organisationer:

Forska!Sverige, Funktionsrättsbyrån, Söderbergs Stiftelse, Vetenskapsrådet, Leading Health Care, Sveriges arbetsterapeuter och Sveriges fysioterapeuter.

Som patientföreträdare

Riksförbundet deltar i sam- och brukarråd i regeringens patientråd, hos Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Tandvårds- och läkemedelsverket (TLV) och Läkemedelsverkets patient- och konsumentråd. Vår förbundsordförande Anders Åkeson är ledamot i vårdansvarskommittens expertråd som utreder den svenska hälso- och sjukvården fram till 2025. Vi är även engagerade i Patientriksdagen. Riksförbundet HjärtLung företräder även Funktionsrätt Sverige i samråd hos Myndigheten för Delaktighet, Myndigheten för vård- och omsorgsanalys och SKR/INERA.

Vi har deltagit i arbetet med nationella riktlinjer för vård vid Astma och KOL och fortsatt samarbetet med kvalitetsregistren i Sverige; Ablationsregistret, Luftvägsregistret, Riksvikt, Swedeheart, Swedevox och Swedvasc. Vi medverkar i SKR:s arbete med att utveckla ett nationellt system för kunskapsstyrning i syfte att utveckla en kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Riksförbundet har deltagit i arbetsgrupperna för sekundärprevention, levnadsvanor, hjärtsvikt samt lung- och allergisjukdomar.

Vi deltar även i flera nordiska och europeiska samarbeten genom Nordiska Hjärt- och Lungsjukas Förbund (NHL), Nordiska Hjärtunionen (NHU), European Heart Network (EHN), The European Lung Foundation (ELF), The European Federation of Allergy and Airways Diseases Patient's Associations (EFA) samt i Guard-Heart, ett europeiskt nätverk kopplat till Region Västerbotten.

Organisation och ledning

Kongressen genomförs vart tredje år och fastställer verksamhetsinriktning och rambudget för kommande kongressperiod. Mellan kongresserna leds riksförbundet av förbundsstyrelsen som varje år tar fram en detaljerad verksamhetsplan och budget.

Under året har förbundsstyrelsen hållit 10 protokollförda sammanträden. 7 möten har varit digitala, 1 per capsulam via mejl och 2 möten har varit fysiska. Arbetsutskottet har till uppgift att bereda de frågor som ska hanteras av förbundsstyrelsen och består av ordföranden samt 1:e och 2:e vice ordförande.

Det operativa arbetet leds av generalsekreteraren. Under 2024 lämnade Christine Cars-Ingels efter 10 år sin tjänst som generalsekreterare inom Riksförbundet HjärtLung. Under hösten 2024 var Anders Holgersson tillförordnad generalsekreterare och i början av december 2024 tillträdde Ulrica Sundholm som ny generalsekreterare. Till sitt stöd har generalsekreteraren haft en ledningsgrupp där verksamhetschef, verksamhetsstrateg och ekonomi-ansvarig ingår.

Förbundsstyrelsen har under året haft följande sammansättning, samt har deltagit vid ett antal möten.

Ordinarie ledamöter/arbetsutskott

Anders Åkesson, ordförande (10 möten)
Jörgen Warberg, Öckerö, 1:e vice ordförande (9 möten)
Anna-Marta Roos Näslund, Östersund, 2:e vice ordförande (10 möten)

Ordinarie ledamöter:

Marianne Kjellquist, Mariestad (9 möten)
Mikael Nissen, Kristianstad (9 möten)
Kerstin Haglö, Karlskrona (7 möten)
Maud Molander, Lidingö (10 möten)
Sture Olsson, Umeå (9 möten)
Karin Thalen, Uppsala (10 möten)

Ersättare:

Lisbeth Eriksson, Boden (8 möten)
Gudrun Eliasson, Lycksele (10 möten)
Rolf Petterson, Helsingborg (10 möten)
Leif Altmann, Halmstad (10 möten)

Organisationsstöd

Det är i lokal- och länsföreningen samt i medlemsorganisationerna som våra medlemmar i huvudsak engagerar sig och arbetar med frågor som är viktiga för vårt ändamål. Vårt mål är att ha fungerande föreningar i hela landet och ett viktigt uppdrag för förbundskansliet är att ge föreningsstöd. Riksförbundet driver opinion på både nationellt och regionalt plan, arbetar med värkning, synlighet, utbildning, insamling och ger föreningsstöd. Föreningarna kan få stöd kring föreningsutveckling och riksförbundet tillhandahåller material som kan beställas av föreningarna från vår webbutik.

Opinion och information

Riksförbundet HjärtLung är aktivt engagerat i samhällsdebatten och arbetar för att påverka hälso- och sjukvårdens utveckling utifrån medlemmarnas behov. Genom debattartiklar, dialoger och kampanjer har förbundet under året fokuserat på att främja en mer jämlik och personcentrerad vård. Förbundet har lyft centrala frågor såsom förbättrad KOL-vård och hjärtsviktsvården. En ny hjärtsviktsrapport visade på stora brister, däribland långa väntetider för att få en diagnos. Dessutom har förbundet agerat för att stoppa höjda patientavgifter och opinionsbildat för en nationell hjärtstrategi. Under Almedalsveckan arrangerade riksförbundet ett eget seminarium om hur statlig vård påverkar patienters tillgång till vård. Under Prideparaden uppmärksammade Riksförbundet HjärtLung sina medlemmars frågor för att främja jämlik vård för alla. På Järvaveckan framfördes att KOL är den fjärde vanligaste dödsorsaken och att vården för KOL-patienter behöver prioriteras högre. Riksförbundet har även opinionsbildat regionalt via rundabordsamtal samt haft möten med andra organisationer, sjukvårdsprofessioner och myndigheter. Riksförbundet har även träffat riksdagspartier och ministrar för att diskutera viktiga hälso- och sjukvårdsfrågor.

Hälsa och Livsstil

Riksförbundet har sedan tidigare tagit fram fyra olika utbildningsmaterial för vården att använda kostnadsfritt för patienter med diagnoserna KOL, hjärtsvikt, förmaksflimmer och sömnapné. Materialet med samlingsnamnet "Aktiv med HjärtLung", fokuserar på att

deltagarna ska se värdet av en god egenvård. Effekterna för patienterna är en förbättrad livskvalitet och en större förståelse för sin egen sjukdom. Riksförbundet har fortsatt sprida den modell för personcentrerad hjärtvård som tagits fram i samverkan med vården. Effekterna för patienterna är en större trygghet och kontinuitet samt ger dem bättre förutsättningar för att uppnå bestående förbättringar av sin livsstil för att motverka återfall i sjukdomen.

"Tillsammansverksamheten" dvs vår digitala livsstilsverksamhet, vars grundsyfte initialt var att minska ofrivillig ensamhet hos äldre, startade 2020 som ett projekt med ekonomiskt stöd från Socialstyrelsen, varefter den 2022 övergick till att bli en del av vår ordinarie verksamhet. Verksamheten erbjuder medlemmar digitala träffar i grupp med olika teman som stress- och sömnhantering, hjärt-kärl-lung-diagnoser mm samt digitala träningspass i grupp som Qigong, medicinsk yoga och lättgympa. Vi erbjuder också en mängd olika inspelade träningsfilmer och PDF-program via vår webb för våra lokalföreningar och enskilda medlemmar att använda. Dessutom har våra lokala föreningar runtom i Sverige en bred livsstilsverksamhet där man erbjuder medlemmarna exempelvis motions- och träningsaktiviteter, diagnosföreläsningar och sociala aktiviteter. Effekterna vi kan se av vårt hälsobefrämjande arbete för medlemmarna är en förbättrad livskvalitet och livsstil med möjlighet till positiv gemenskap och en större förståelse för sin egen eller sin närståendes sjukdom.

Sedan början av 2024 erbjuder vi medlemmar som lever med hjärtsvikt, KOL, förmaksflimmer, sömnapné eller som haft hjärtinfarkt möjlighet till stödsamtal med Diagnosstödjare (DS). DS huvudsyfte är att ge stödsamtal via telefon till medlemmar med samma diagnos som de själva har utifrån tanken att DS "vet hur det är" och kan stötta på ett bra sätt med bra kunskaper och erfarenheter utifrån insikt i den aktuella diagnosen. Den som ansöker om samtalsstöd anger själv vad man önskar prata om och få stöd med för att "komma vidare". Effekterna är att medlemmar som fått samtalsstöd får ökad kunskap om den egna diagnosen och ges möjlighet till egen insikt om åtgärder för den egna ökade hälsan och livskvaliteten.

Hjärt- lungräddning (HLR)

HLR är en viktig del av Riksförbundet HjärtLungs verksamhet. Genom kaskadutbildningsprincipen, organisationens HLR-huvudinstruktörer och Riksförbundets HLR-team bidrar vi till att det finns utbildade HLR-instruktörer i våra lokalföreningar. HLR-instruktörerna i sin tur utbildar medlemmar och andra i "Vuxen- och Barn-HLR allmänhet" enligt Svenska rådet för hjärt-lungräddnings riktlinjer.

Vi utser årligen Årets Hjärt-lungräddare i samarbete med HLR-rådet och Stiftelsen för hjärt- och lungräddning i Sverige. Riksförbundets årliga temavecka HLR-veckan genomför vi tillsammans med våra föreningar för att öka medvetenheten om hur viktigt det är att alla i samhället lär sig HLR. Effekterna är att fler människors liv kan räddas vid ett akut hjärtstopp utanför sjukhus av allmänheten som oftast är på plats före blåljus-personalen vid en hjärt-händelse, då tidigt larm och tidig HLR med hjärtstartare är livsavgörande för utgången.

Forskning

Riksförbundet stödjer forskning inom vården och de prioriterade områdena är rehabilitering, förebyggande av återfall och försämring av sjukdomen, egenvård, bättre livsstil, mental hälsa samt mötet med vården. Det är forskningsfält med många kunskapsluckor och syftar till att göra vardagen lättare efter diagnosen, mildra effekterna av sjukdomen och förlänga livet för personer med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. Effekterna av forskning inom vården bidrar till nya och bättre behandlingsmetoder och därigenom ett friskare och aktivt liv för personer med kroniska sjukdomar. Den översyn av forskningsstödet som Riksförbundet HjärtLung beslutade om i april 2023, som innebar att inte utlysa några forskningsmedel under 2023, förlängdes under första halvåret 2024. Översynen syftade till att se hur vi på bästa sätt kan stödja forskning framöver som bidrar till ett friskare och aktivare liv för våra medlemmar. Till följd av ett stort fokus på riksförbundets ekonomi samt byte av generalsekreterare under det gångna året blev det inte möjligt att dela ut några forskningsmedel under andra halvan av 2024. Fram till 2023 delade riksförbundet ut cirka 2–2,5 miljoner kronor årligen och under åren 2014–2023 gav vi ekonomiskt stöd till 150 forskningsstudier som kan förbättra livsvillkoren för den som lever med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

2024 var ett år då Riksförbundet HjärtLung fortsatte arbetet framåt med målet att vara den största patientorganisationen med den tydligaste opinionsbildade rösten. Vi har synts i flera sammanhang under 2024. Till exempel har vi tagit fram diagnosrapporter, skrivit debattartiklar inom flera områden i enlighet med kongressen 2022, genomfört riksdagsseminarium om KOL samt att vi utifrån ett mångfaldsperspektiv medverkade på Järvaveckan. Vi har också agerat tillsammans med andra patientorganisationer på exempelvis Almedalsveckan. Under 2024 har vi fortsatt samverka med Hjärt-Lungfonden med fokus på en nationell hjärtstrategi och genomförandet av European Heart Network's årsmöte i Stockholm 2025.

Förbundet har haft ett stort antal möten och kontakter med läns- och lokalföreningar, bland annat för att stödja det regionala påverkansarbetet och för att utveckla mångfalden av lokala aktiviteter för att stärka gemenskapen och förståelsen för hur det är att leva med hjärt-, kärl- eller lungsjukdomar. Under året har insatser också gjorts för att stärka medlemsutvecklingen och valberedningsarbetet. Ett resultat av detta är att riksförbundet fick in drygt 1100 nya medlemmar under höstens sista månader.

Efter att Riksförbundet HjärtLung i början av 2023 behövde minska sina kostnader, genomfördes under 2023 och 2024 ett antal insatser med detta syfte och vi står nu på en stadigare ekonomisk grund. Att ha uppsikt på ekonomin har varit centralt för förbundsstyrelsen under 2024.

Ett fortsatt stort fokus på riksförbundets ekonomi, bytet av generalsekreterare samt att förbundskansliet efter neddragningar 2023 nu består av 12 personer mot tidigare 20, har inneburit att vissa planerade aktiviteter inte har kunnat genomföras under 2024. Det gäller framför allt vissa samlingsaktiviteter och att återstarta vårt arbete med forskningsstöd. Ett generöst arv, riktat mot forskning, i slutet av 2024 och att vi nu har en ny generalsekreterare på plats borgar för att vi i början av 2025 åter kan arbeta aktivt med riksförbundets stöd till forskning.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Ekonomiskt resultat

Verksamhetsintäkterna har ökat betydligt i jämförelse med föregående år med 12 346 Tkr. Det beror till största del på att intäkterna från testamenten har ökat med 11 444 Tkr jämfört med föregående år. I förhållande till årets budget är intäkterna cirka 19 424 Tkr högre än förväntat. Verksamhetskostnaderna har minskat med 6 114 Tkr jämfört med föregående år. I förhållande till den beslutade budgeten är verksamhetskostnaderna lägre och det beror på åtgärningar som har gjorts under året.

Resultatet av de finansiella investeringarna uppvisar ett överskott på 72 Tkr (1 131 Tkr). Årets resultat uppgår till 20 610 Tkr (3 195 Tkr) och totalt eget kapital ökar med motsvarande summa. Eget kapital, som inte är donationskapital eller ändamålsbestämda medel, ökar med 1 128 Tkr (4 431 Tkr).

Insamling, offentliga bidrag och företagssamarbeten

Under året har riksförbundet aktivt samlat in pengar till verksamheten på olika sätt bland annat genom annonser i olika tidningar, marknadsföring på Facebook och återkommande kampanjer i vår tidning Status.

Lokalföreningar har bidragit till förbundets verksamhet med totalt 56 tkr (256 tkr). Riksförbundet är medlemmar i Folkspel som är föreningslivets eget lotteribolag och drivs helt utan privata vinstintressen. Allt överskott går tillbaka till Sveriges föreningsliv. Folkspel är en ideell och politiskt obunden organisation. Riksförbundet Hjärt-Lungs samarbete har genererat cirka 820 Tkr (897 Tkr) det senaste året. Riksförbundet har 90-konto och redovisar sin ekonomi och verksamhet till Svensk Insamlingskontroll. Förbundet är även medlem i Giva Sverige dit vi varje år redovisar bland annat vår effektrapport.

Riksförbundet samarbetar med utvalda företag, enligt fastställda riktlinjer, i syfte att finansiera vissa angelägna projekt. De företag som under året på detta sätt bidragit till riksförbundets verksamhet är: Amgen AB, Astra-Zeneca AB, Bayer AB, Bristol-Myer Squibb AB, Chiesi Pharma AB, Boehringer Ingelheim AB, Novartis Sverige AB, Novo Nordisk Scandinavia AB, Pfizer Innovation AB, Sanofi AB och SundMed.

ANVÄNDNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Riksförbundets kapital förvaltas av fondbolaget Söderberg & Partners på uppdrag av förbundsstyrelsen. En policy för hur kapitalet ska förvaltas finns tillgänglig på hemsidan och uppdaterades under inledningen av 2023. Kapitalförvaltningen delas upp i två portföljer med olika placeringsstrategi:

För kapital överstigande 2 års placeringshorisont används en dynamisk förvaltningsstrategi med kontroll på den årliga nedsidesrisken. Strategin används med syfte att säkerställa lägsta nivån för gränsvärdet av eget kapital, samt uttrycka en risknivå som är tydlig för förbundets medlemmar. Den totala risken i portföljen ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 20% i värde i förhållande till högsta marknadsvärdet under de senaste 12 månaderna. Den långsiktiga målsättningen är en real avkastning om 3% under rullande femårsperioder. Strategin utvärderas löpande mot en sammanställning av index med motsvarande nedsidesrisk. Avkastningen för året blev +15,0% (+9,4%) och jämförelseindexet 9,2% (10,2%).

För kapital med kortare placeringshorisont används en förvaltningsstrategi med utgångspunkt i riksförbundets kapitalbehov, samt aktuella förutsättningar på räntemarknaden. Avkastningsmålet för denna portfölj är att nå en årlig avkastning överstigande räntan på bankinlåning med motsvarande låga kreditrisk. Avkastningen under året blev +4,0% (+3,2%).

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Anställningsvillkoren för anställda tjänstemän vid kansliet regleras enligt vid varje tidpunkt gällande kollektivavtal och mellan Arbetsgivarföreningen Fremia och fackförbundet Unionen samt ett lokalt framförhandlat tjänstereglemente.

Riksförbundet har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete, miljö och korruption. Kapitalet får inte placeras i företag som har betydande verksamhet inom produktion/distribution inom följande områden; fossila bränslen, krigsmaterial, pornografi, kommersiell spelverksamhet eller tobaks- och alkoholvaror.

För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen ska riksförbundet även använda sig av så kallat positivt urval som innebär att placeraren aktivt väljer in innehav i stället för att välja bort.

Riksförbundet HjärtLung informerar, utbildar och arbetar med opinionsbildning för att människor med hjärt-kärl och lungsjukdom ska ha ett längre och rikare

liv. Riksförbundet arbetar för visionen om ett samhälle, där alla oavsett funktionsförmåga kan delta på lika villkor. Ett samhälle som respekterar allas mänskliga rättigheter och tillvaratar människors olikheter är ett rikt och ett hållbart samhälle.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Förbundet bärs av våra medlemmar, och därför är riksförbundets viktigaste fokussatsningar för att fler ska välja att gå med i vårt förbund. Många engagerade medlemmar ger en stark grund för att också utveckla aktiviteter, rekrytera förtroendevalda och funktionärer samt stäkra vår röst i samhällsdebatten. Vi kommer också att ha ett fortsatt starkt fokus på att bredda våra intäkter, utveckla vår digitala kapacitet samt bedriva ett effektivt kunskapsspridande arbete och ett tydligt och relevant påverkansarbete i syfte att förbättra vården och livskvaliteten för alla de som drabbas av hjärt-, lung- eller kärlsjukdom. Mycket kraft kommer att läggas på att genomföra förbundets kongress sommaren 2025 där förbundet sätter riktning och prioriteringar för den kommande kongressperioden.

FLERÅRSÖVERSIKT, tkr

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetsintäkter	45 885	33 539	23 652	33 300	29 761
– varav erhållna arv	28 949	17 505	6 022	16 510	8 427
Årets resultat	20 610	3 195	-18 725	6 039	-5 239
Eget kapital	59 626	39 016	35 821	54 546	48 507
Totala tillgångar	67 838	48 508	47 532	67 424	59 541
Soliditet	88%	80%	75%	81%	81%
Antal medlemmar	33 503	34 137	34 506	33 650	35 116

Resultaträkning, tkr

	Not	2024	2023
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		2 941	2 882
Gåvor	2	33 250	20 171
Bidrag	2	9 339	10 118
Nettoomsättning		334	342
Övriga intäkter		21	26
Summa verksamhetsintäkter		45 885	33 539
Verksamhetskostnader	3,4		
Ändamålskostnader	5	-19 919	-25 093
Insamlingskostnader		-1 005	-1 988
Administrationskostnader		-4 723	-4 680
Summa verksamhetskostnader		-25 647	-31 761
Verksamhetsresultat		20 238	1 778
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	6	372	1 417
Summa resultat finansiella investeringar		372	1 417
Årets resultat		20 610	3 195

Balansräkning, tkr

TILLGÅNGAR	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Nedlagda utgifter på annans fastighet	7	0	645
Inventarier	8	0	102
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	9	38 027	41 570
Summa anläggningstillgångar		38 027	42 317
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		16	29
Övriga fordringar		272	951
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	1 271	1 003
Summa kortfristiga fordringar		1 559	1 983
Kassa och bank		28 252	4 208
Summa omsättningstillgångar		29 811	6 191
SUMMA TILLGÅNGAR		67 838	48 508

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital			
Donationskapital		1 010	1 010
Ändamålsbestämda medel		35 407	15 925
Balanserat resultat		2 599	18 886
Årets resultat		20 610	3 195
Summa eget kapital		59 626	39 016
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 711	822
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag		–	–
Övriga skulder		3 792	4 520
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	2 709	4 150
Summa kortfristiga skulder		8 212	9 492
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		67 838	48 508

Förändring av eget kapital 2024, tkr

	Donations- kapital	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2024-01-01	1 010	15 925	18 886	3 195	39 016
Disposition av föregående års resultat			3 195	-3 195	
Årets resultat				20 610	20 610
Ändamålsbestämt av givare		23 578	-23 578		
Utnyttjade ändamåls- bestämda medel från tidigare år		-4 096	4 096		
Utgående balans 2024-12-31	1 010	35 407	2 599	20 610	59 626

Specifikation av ändamålsbestämda medel

	Ingående balans	Arv och gåvor	Utnyttjade medel	Utgående balans
Forskning allmänt	8 969	23 578	-4 096	28 451
Forskningsprojekt Skåne	1 520	–	–	1 520
Forskning lungsjukdom	5 436	–	–	5 436
Summa	15 925	23 578	-4 096	35 407

Gåvor och testamenten där givaren särskilt angivit att medlen ska användas till forskning har avsatts till ändamålsbestämda medlen.

Förutom forskningsbidrag har de ändamålsbestämda medlen ianspråktagits för verksamhet som avser forskning, t ex forskningsrådet, samt del av kansliets personalkostnader.

Notupplysningar

Not 1 – Redovisnings- och värderingsprinciper

Riksförbundets redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3), och Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning. Riksförbundet redovisar i enlighet med Giva Sveriges Styrande riktlinjer för funktionsindeldad resultaträkning. Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år. Om inte annat anges är alla belopp angivna i tusentals kronor.

Verksamhetsintäkter

Posten medlemsavgifter i resultaträkningen avser den del av medlemsavgiften som går till riksförbundet, förbundsavgiften och redovisas för kalenderåret. Det är kongressen som fastställer förbundsavgiftens storlek.

En transaktion i vilken riksförbundet tar emot en tillgång eller tjänst som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte, är en gåva eller ett bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att riksförbundet uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om riksförbundet har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett bidrag. Är det inte ett bidrag är det en gåva. Gåvor intäktsförs som huvudregel när gåvan är sakrättsligt genomförd och bokförs enligt kontantprincipen. I den mån det på balansdagen finns avtalade, men ej erhållna gåvor intäktsförs dessa efter individuell prövning. Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärdet vid gåvotillfället. Erhållna gåvor och arv redovisas netto, d.v.s. efter avdrag för de direkta kostnader som kan uppkomma vid försäljning av en tillgång.

Erhållna bidrag intäktsredovisas i den period som bidraget utbetalas. Om bidraget är till för att täcka en kostnad redovisas i stället bidraget så att intäkten ställs mot den kostnad som bidraget är avsett att täcka. Intäktsredovisning sker först när det med hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget inte kommer att återkrävas. Villkorade

bidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer. Villkorade bidrag som ännu ej använts redovisas i balansräkningen som "skuld erhållna, ej nyttjade bidrag".

Posten nettoomsättning avser ersättningar inom ramen för riksförbundets verksamhet och intäkterna redovisas vid försäljningstillfället eller när riksförbundet erhåller ersättningen. Exempel på nettoomsättning är ersättning för porto vid utskick av informationsmaterial. Övriga intäkter redovisas på samma sätt och avser intäkter som inte är primära i riksförbundets verksamhet.

Verksamhetskostnader

Kostnaderna för verksamheten har i enlighet med Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning delats upp i tre delar: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Ändamålscostnaderna avser kostnader som har ett direkt samband med att uppfylla riksförbundets ändamål enligt stadgarna. De omfattar följande verksamhetsområden: forskning, livsstil och hälsa, opinion och information och organisationsstöd. I kostnaderna ingår även personalkostnader och fördelade samkostnader. De fördelade samkostnaderna är bland annat kansliets gemensamma lokaler samt gemensamma kostnader för datordrift.

Insamlingskostnader är sådana kostnader vars syfte är att generera externa intäkter i form av insamlade medel och gåvor från privatpersoner, organisationer och företag.

Administrationskostnader är sådana kostnader som behövs för att administrera och driva organisationen. Här ingår t.ex. kostnader för styrelsens förvaltning och revision. Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Alla riksförbundets leasingavtal redovisas som operationella d.v.s. leasingavgifterna redovisas linjärt över leasingperioden.

Not 1 fortsätter på nästa sida.

Tillgångar, skulder och eget kapital

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Kontorsinventarier skrivs av på fem år och förbundets investering avseende ombyggnad av det nya kontoret skrivs av under fem år. Inköp av datorer och mobiltelefoner samt inventarier till ett värde av ett halvt prisbasbelopp kostnadsförs direkt. Finansiella tillgångar avser långfristiga innehav i aktier och andelar och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet eller marknadsvärdet på balansdagen. Vid värderingen tillämpas portfölj-

metoden (kollektiv värdering). Omsättningstillgångar upptas till det belopp som beräknas inflyta efter en individuell prövning.

Eget kapital delas in i donationskapital, ändamålsbestämda medel och balanserat kapital. I de fall förbundet erhåller medel där endast avkastningen kan användas till verksamheten rubriceras det som donationskapital. Ändamålsbestämda medel är en del av det egna kapitalet, som givare eller donator bestämt ska användas till särskilda ändamål, eller medel som styrelsen beslutat ska användas på ett särskilt sätt. När riksförbundet belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av för ändamålet avsatta medel under eget kapital med motsvarande belopp.

Not 2 – Gåvor och bidrag

	2024	2023
Gåvor som redovisats i resultaträkningen		
Gåvor från allmänheten	2 711	1 049
Humanfonden – ideell aktiefond	757	661
Folkspel / Bingolotto	820	896
Testamenten	28 949	17 505
Företag	13	35
Externa stiftelser	–	25
Summa	33 250	20 171
Gåvor som inte redovisas i resultaträkningen		
Stöd till rundabordssamtal, annonsering, kampanjer, seminarier, diagnosrapporter samt Patientriksdagen	1 231	1 329
Bidrag som redovisats som intäkt		
Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)		
Företag	71	1
Externa stiftelser	10	–
Summa	81	1
Offentliga bidrag		
Socialstyrelsen	9 258	8 747
Projektbidrag från Socialstyrelsen	–	1 370
Summa	9 258	10 117
Summa bidrag	9 339	10 118
Totala insamlade medel består av följande:		
Gåvor som har redovisats i resultaträkningen	33 250	20 171
Gåvor som inte har redovisats i resultaträkningen	1 231	1 329
Privaträttsliga bidrag som redovisas som intäkt	81	1
Summa insamlade medel	34 562	21 501

Not 3 – Medelantalet anställda, personalkostnader, inklusive arvoden till förtroendevalda och upplysning om pensionsåtagande

Medelantalet anställda	2024	2023
Antal kvinnor	9	10
Antal män	3	5
Totalt	12	15
 Ordinarie styrelseledamöter och ersättare	 2024-12-31	 2023-12-31
Antal kvinnor	7	7
Antal män	6	6
Totalt	13	13
 Ledande befattningshavare	 2024-12-31	 2023-12-31
Antal kvinnor	2	2
Antal män	2	2
 Löner, andra ersättning och sociala kostnader	 2024	 2023
Styrelseledamöter	1 058	955
Övriga förtroendevalda/uppdragstagare	158	116
Generalsekreterare	595	859
Personal	5 442	8 509
Totala löner och ersättning	7 253	10 439
 Sociala avgifter	 2 894	 3 605
(varav pensionskostnader exklusive löneskatt)	787	788
 Summa ersättningar, löner och sociala avgifter	 9 927	 14 044

Av pensionskostnaderna avser 178 tkr (262 tkr) organisationens generalsekreterare. Generalsekreteraren har ett anställningsavtal enligt gällande kollektivavtal som är detsamma som för övrig personal på kansliet. Inga avtal om avgångsvederlag finns.

Not 4 – Leasing

Förbundet hyr/leasar kontor samt kontorsmaskiner. Kostnadsförda leasingavgifter under året uppgår till 641 (758) tkr.

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:	2024	2023
Inom 1 år	730	736
2–5 år	2 135	2 677
Summa	2 865	3 413

Not 5 – Ändamålskostnader

	2024	2023
Forskning	752	1 515
Livsstil och hälsa	211	1 077
Opinion & information	4 830	4 913
Organisationsstöd	2 479	3 336
Personalkostnader	7 520	9 297
Fördelade samkostnader	4 127	4 955
Summa	19 919	25 093

Not 6 – Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2024	2023
Utdelningar och räntor	58	32
Realisationsvinster vid försäljning	316	1 623
Realisationsförluster vid försäljning	-2	-238
Summa	372	1 417

Not 7 – Nedlagda utgifter på annans fastighet

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 226	3 226
Årets investeringar	–	–
Försäljning och utrangeringar	–	–
Utgående anskaffningsvärde	3 226	3 226
Ingående avskrivningar	-2 581	-1 936
Årets avskrivningar	-645	-645
Försäljning och utrangeringar	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 226	-2 581
Utgående redovisat värde	0	645

Ombyggnationen av kansliets kontor färdigställdes i januari 2020 och skrivs av under fem år.

Not 8 – Inventarier

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	508	508
Årets investeringar	–	–
Försäljning och utrangeringar	–	–
Utgående anskaffningsvärde	508	508
Ingående avskrivningar	-406	-305
Årets avskrivningar	-102	-101
Försäljning och utrangeringar	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	-508	-406
Utgående redovisat värde	0	102

Not 9 – Långfristiga värdepappersinnehav

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	41 570	41 775
Förvärv inklusive erhållna testamenten	3 508	63 334
Försäljningar	-7 051	-63 539
Utgående anskaffningsvärde	38 027	41 570

Specifikation av värdepapper per 2024-12-31	Redovisat värde	Marknadsvärde
Räntebärande placeringar		
Storebrand Kortränta	4 468	4 770
SEB Korträntefond SEK	5 890	6 305
Swedbank Robur Räntefond Kort	1 945	2 049
Nordea Bostadsobligationsfond icke-u	924	991
Candriam Bonds Floating Rate Notes	957	993
JPM Global Short Duration Corporate Bond	956	993
SEB Företagsobligationsfond A	1 837	2 060
Simplicity Likviditet A	1 999	2 143
Storebrand FRN Företagsobligation	923	1 020
Enter Klimatfokus Ränta A	881	951
Öhman FRN SEK A	921	1 010
JPM Income Opp A per	83	84
Globala aktiefonder		
Polar Capital Emerging Market Stars Fund X Acc	748	865
Handelsbanken USA Index Criteria A1 SEK	3 182	4 907
Storebrand USA	2 120	3 274
Candriam Sustainable Equity Europe	387	362
Storebrand Europa	776	969
UBAM Biodiversity Restoration AC SEK Acc	328	366
Storebrand Japan	380	435
Regnan Sustainable Water And Waste Fund B EUR	325	391
Storebrand Emerging Markets Plus	883	1 059
Nuveen Global Clean Infrastructure Impact Fund	327	347
Polar Capital Smart Energy Fund R SEK	321	357
Schroder ISF Global Sustainable Food and Water A	325	297
Swedbank Robur Global Emerg Markets	53	55
Nordiska aktiefonder		
Danske Invest Sverige Beta Class SA	491	583
Storebrand Sverige Plus A SEK	1 702	1 981
Swedbank Robur Access Sverige	2 173	2 520
Swedbank Robur Allemansfond Kompl	280	282
Swedbank Humanfond	1 261	1 434
Swedbank Robur Kapitalinvest	120	121
Aktier		
SwedbankA	44	16
Nordea Bank ABP	17	42
Summa	38 027	44 032

Not 10 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyror	156	154
Upplupen utdelning från Humanfonden	757	661
Övriga poster	358	188
Summa	1 271	1 003

Not 11 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Semesterlöneskuld inklusive sociala avgifter	278	504
Förutbetalda medlemsavgifter	2 141	2 060
Övriga poster	290	1 586
Summa	2 709	4 150

Not 12 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

För 2025 har Riksförbundet HjärtLung fått ett höjt statsbidrag, från 9 258 tkr till 10 580 tkr. Höjningen är på 1 322 tkr.

Årsredovisning 2024

Riksförbundet HjärtLung, org.nr: 80 20 00 - 6410

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Anders Åkesson
Förbundsordförande

Jörgen Warberg
1:e vice förbundsordförande

Anna-Marta Roos Näslund
2:e vice förbundsordförande

Marianne Kjellquist
Ordinarie ledamot

Mikael Nissen
Ordinarie ledamot

Kerstin Haglö
Ordinarie ledamot

Maud Molander
Ordinarie ledamot

Sture Olsson
Ordinarie ledamot

Karin Thalén
Ordinarie ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Grant Thornton Sweden AB

Henrik Lundquist
Auktoriserad revisor

Sten Andersson
Förbundsrevisor

Gunilla Larsson
Förbundsrevisor

Sidan 21 (21)

Revisionsberättelse

Till kongressen i Riksförbundet Hjärtlung

Org.nr. 802000 - 6410

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Riksförbundet Hjärtlung för år 2024.

Förbundets årsredovisning ingår på sidorna 45–65 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksförbundet Hjärtlungs finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för förbundet.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Det registrerade revisionsbolagets ansvar* samt *Förbundsrevisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 2–44. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upplösa förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till

omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Förbundsrevisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Riksförbundet Hjärtlungs resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Riksförbundet HjärtLung för år 2024.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm, enligt datum som framgår av elektronisk signering.

Grant Thornton Sweden AB

Henrik Lundquist
Auktoriserad revisor

Sten Andersson
Förbundsrevisor

Gunilla Larsson
Förbundsrevisor

Var med och stöd vårt arbete!

Med varje ny medlem och varje nytt bidrag ökar vår förmåga att påverka, förändra och förbättra. Ju fler vi är, desto större möjlighet har vi att ge alla som lever med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom ett längre och rikare liv.

Bli medlem!

Som medlem får du kunskap om din diagnos och kan ta del av andras erfarenheter. Du får inspiration och motivation till en hälsosammare livsstil. Du får råd och stöd i hur du kan agera när du har kontakt med vården. Dessutom blir du del av något större – en landsomfattande organisation som lyfter våra frågor gentemot vårdens beslutfattare och bidrar till livsviktig forskning.

Stöd oss!

Stöd vår verksamhet för att de som lever med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom ska ha ett längre och rikare liv. Läs mer om vår insamlingsverksamhet på hjärt-lung.se.

BG: 901-0109

Swish: 90 101 09

Riksförbundet HjärtLung är en patientorganisation som arbetar för att ge alla med hjärt-, kärl- och lungsjukdom ett bra liv genom kunskap, gemenskap och aktiviteter.

Vi är en stark röst i samhället, arbetar för bästa möjliga vård och stöder forskning.
